

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค ซี ไอ อาร์ ซี ต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
  - 1.1 คุณภาพของผู้เรียนที่สำเร็จช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3)
  - 1.2 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
  - 1.3 มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (สาระที่ 1: การอ่าน)
2. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3) โรงเรียนบ้านนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3
  - 2.1 เป้าหมายของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3)
  - 2.2 มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นและสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น (สาระที่ 1: การอ่าน)
  - 2.3 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีและสาระการเรียนรู้รายปี (สาระที่ 1: การอ่าน)
  - 2.4 คำอธิบายรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
  - 2.5 หน่วยการเรียนรู้และเวลาเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
3. ความเข้าใจในการอ่าน
  - 3.1 ความหมายของการอ่าน
  - 3.2 ความสำคัญของการอ่าน
  - 3.3 จุดมุ่งหมายในการอ่าน
  - 3.4 องค์ประกอบของการอ่าน
  - 3.5 กลวิธีในการอ่าน
  - 3.6 ความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
  - 3.7 ความเข้าใจในการอ่าน
4. การเรียนรู้แบบร่วมมือ: เทคนิค ซี ไอ อาร์ ซี
  - 4.1 การเรียนรู้แบบร่วมมือ
  - 4.2 เทคนิค ซี ไอ อาร์ ซี

5. ความพึงพอใจ

- 5.1 ความหมายของความพึงพอใจ
- 5.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ
- 5.3 การวัดความพึงพอใจ

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน
- 6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ : เทคนิค ซี ไอ อาร์ ซี

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1. คุณภาพของผู้เรียนที่สำเร็จช่วงชั้นที่ 1

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กำหนดคุณภาพของผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาช่วงชั้นที่ 1 ดังนี้ (กรมวิชาการ, 2545: 3)

- 1.1 อ่านได้คล่องและอ่านได้เร็ว
- 1.2 เข้าใจความหมายและหน้าที่ของคำ กลุ่มคำ ประโยค และเข้าใจข้อความที่อ่าน
- 1.3 นำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาคิดคิดคิดและเรื่องราวหรือเหตุการณ์และกำหนดแนวทางการปฏิบัติ
- 1.4 เลือกอ่านหนังสือที่เป็นประ邈ชน์ทั้งความรู้และความบันเทิง
- 1.5 พูดและเขียนแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก ความต้องการ และจินตนาการ
- 1.6 จดบันทึกความรู้ ประสบการณ์ และเรื่องราวในชีวิตประจำวัน
- 1.7 จับใจความสำคัญ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม สนทนา และแสดงความคิดเห็น เล่าเรื่องถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์จากเรื่องที่ฟังที่ดู
- 1.8 เข้าใจว่าภาษาไทยมีทั้งภาษาไทยกลางหรือภาษาไทยมาตรฐาน และภาษาถิ่น
- 1.9 ใช้คำล้อจองแต่งบทร้อยกรองง่าย ๆ
- 1.10 ท่องจำบทร้อยกรองที่ไฟรำ และนำไปใช้ในการพูดและการเขียน
- 1.11 นำปริศนาคำทาย และบทร้องเล่นในห้องคืนมาใช้ในการเรียนและเล่น
- 1.12 ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือการเรียน การแสวงหาความรู้ และใช้ได้เหมาะสม กับบุคคล และสถานการณ์
- 1.13 นำความรู้ที่ได้จากการอ่านวรรณคดี และวรรณกรรมไปใช้ในชีวิต
- 1.14 มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด

1.15 มินิสัยรักการอ่าน และการเขียน

2. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ดังนี้ (กรมวิชาการ, 2545: 9-13)

สาระที่ 1: การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1: ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด ไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมินิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2: การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1: ใช้กระบวนการเขียนเพื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและ เจียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาเกี่ยวกับอย่างมี ประสิทธิภาพ

สาระที่ 3: การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1: สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ

สาระที่ 4: หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท 4.1: เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของ ภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

มาตรฐาน ท 4.2: สามารถใช้ภาษาແສງหากความรู้ เสริมสร้างลักษณะนิสัย บุคลิกภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างภาษา กับวัฒนธรรม อาชีพ สังคมและชีวิตประจำวัน

สาระที่ 5: วรรณคดี และวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1: เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

3. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (สาระที่ 1 : การอ่าน)

ใน 5 สาระการเรียนรู้ กรมวิชาการ (2545: 8-10) กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ทั้ง 4 ช่วงชั้น ไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ผู้วิจัยออกสำรวจถึงสภาพมาตรฐาน การเรียนรู้ช่วงชั้นในสาระที่ 1 การอ่าน ดังตาราง 1

ตาราง 1 มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น สาระที่ 1: การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น			
ป.1-3	ป.4-6	ม.1-3	ม.4-6
<p>1. สามารถอ่านได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน อ่านได้คล่องและเร็ว เข้าใจความหมายของคำ สำนวน โวหาร ภาษา วรรณนา การเปรียบเทียบ การใช้บริบท เข้าใจความหมายของถ้อยคำ สำนวน และเนื้อร่อง และใช้แหล่งความรู้ พัฒนาความสามารถการอ่าน</p> <p>2. สามารถเข้าใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง หาคำสำคัญหรือใช้แผนภาพโครงเรื่อง หรือแผนภาพความคิด เป็นเครื่องมือการพัฒนาความเข้าใจการอ่าน รู้จักใช้คำตามเกี่ยวกับเนื้อหาและแสดง</p>	<p>1. สามารถอ่านได้คล่องและเร็วขึ้น เข้าใจความหมายของคำ สำนวน การบรรยาย การพรรณนา การเปรียบเทียบ การใช้บริบท เข้าใจความหมายของถ้อยคำ สำนวน และเนื้อร่อง และใช้แหล่งความรู้ พัฒนาความสามารถการอ่าน</p> <p>2. สามารถแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น วิเคราะห์ความ ดีความ สรุปความ หาคำสำคัญ ในเรื่องที่อ่านและใช้ แผนภาพโครงเรื่องหรือ แผนภาพความคิด เป็นเครื่องมือการพัฒนาความเข้าใจการอ่าน นำความรู้ ความคิด ความเข้าใจ การอ่านและการแสดง</p>	<p>1. สามารถอ่านอย่างมีสมรรถภาพและอ่านได้เร็วขึ้นเข้าใจ คำศัพท์ กว้างขวางขึ้น เข้าใจสำนวนและโวหาร การบรรยาย การพรรณนา อธิบายอุปมาและสาสก สามารถใช้บริบทการอ่าน สร้างความเข้าใจการอ่าน และใช้แหล่งความรู้พัฒนา ประสบการณ์และความรู้ กว้างขวางขึ้น นำความรู้ และประสบการณ์มาใช้ ตัดสินใจและการแก้ปัญหา สร้างวิสัยทัศน์ใน การดำเนินชีวิต</p> <p>2. สามารถแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์ เรื่องที่อ่าน ประเมินค่า ทั้งข้อดีและข้อด้อย อย่างมีเหตุผล โดยใช้ แผนภาพความคิดและ กระบวนการคิด กระบวนการคิด วิเคราะห์ อย่างหลากหลาย พัฒนา หนังสือที่หลากหลาย เป็นพื้นฐานการพิจารณา เนื้อหา รูปแบบรวมทั้ง คุณค่าทางวรรณคดี เนื้อหา รูปแบบรวมทั้ง</p>	<p>1. สามารถอ่านอย่างมีวิจารณญาณและมีประสิทธิภาพ ดีความ แปลความ และขยายความ เรื่องที่อ่านอย่างลึกซึ้ง รักและสนใจการอ่าน หนังสือประเภทต่างๆ อย่างกว้างขวางมากขึ้น และใช้แหล่งความรู้ พัฒนาประสบการณ์ และความรู้จากการอ่าน นำความรู้และความคิด มาใช้ในการตัดสินใจ การแก้ปัญหาสร้าง วิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต</p> <p>2. สามารถวิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินค่า เรื่องที่อ่าน โดยใช้ ประสบการณ์ และความรู้จากการอ่าน หนังสือที่หลากหลาย เป็นพื้นฐานการพิจารณา เนื้อหา รูปแบบรวมทั้ง คุณค่าทางวรรณคดี เนื้อหา รูปแบบรวมทั้ง</p>

ตาราง 1 (ต่อ)

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น			
ป.1-3	ป.4-6	ม.1-3	ม.4-6
ความรู้ ความคิด คาดคะเนเหตุการณ์ เรื่องราวจากเรื่องที่อ่าน และกำหนดแนวทาง การปฏิบัติ	ตัดสินใจ คาดการณ์ และใช้การอ่านเป็น เครื่องมือการพัฒนาตน การตรวจสอบความรู้ และค้นคว้าเพิ่มเติม	ความคิดจากการอ่าน ไปใช้ประโยชน์ใน การดำเนินชีวิต	คุณค่าทางวรรณคดี และ สังคม โดยใช้กระบวนการ คิดวิเคราะห์อย่าง หลากหลาย เป็นเครื่องมือ ³ พัฒนาสมรรถภาพการอ่าน
3. สามารถอ่าน ในใจและอ่านออกเสียง บทร้อยแก้วและ บทร้อยกรอง ได้รวดเร็ว ถูกต้องตามลักษณะคำ ประพันธ์และอักษรวิธี และจำบทร้อยกรองที่ ไฟarefa เลือกอ่าน หนังสือที่เป็น ประโยชน์ทั้งความรู้ และความบันเทิง มี มารยาทการอ่านและ นิสัยรักการอ่าน	3. สามารถอ่าน ในใจและอ่านออกเสียง บทร้อยแก้วและ บทร้อยกรอง ได้คล่อง และรวดเร็วถูกต้องตาม ลักษณะคำประพันธ์ และอักษรวิธี และจำ บทร้อยกรองที่มีคุณค่า ทางความคิดและ ความคงงามทางภาษา สามารถอธิบายความหมาย และคุณค่า นำไปใช้ อ้างอิงได้ เลือกอ่าน หนังสือและสื่อ ความคงงามทางภาษา สามารถอธิบายความหมาย และคุณค่า นำไปใช้ อ้างอิง เลือกอ่านหนังสือ ³ และสื่อสารสนเทศทั้ง สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ตาม จุดประสงค์อย่าง กว้างขวาง มีมารยาท การอ่านและนิสัยรัก ³ การอ่าน	3. สามารถอ่านในใจ และอ่านออกเสียงตาม ลักษณะคำประพันธ์ที่ หลากหลายและวิเคราะห์ คุณค่าด้านภาษา เนื้อหา และสังคม จำบทประพันธ์ ที่มีคุณค่านำไปใช้ อ้างอิงได้ เลือกอ่าน หนังสือและสื่อ สารสนเทศทั้งสื่อ สิ่งพิมพ์และสื่อ อิเล็กทรอนิกส์อย่าง กว้างขวาง เพื่อพัฒนา ³ ตนเองด้านความรู้และ การทำงาน มีมารยาท ในการอ่านและนิสัยรัก การอ่าน	3. สามารถอ่าน หนังสืออย่างหลากหลาย เพื่อเป็นพื้นฐานใน การพัฒนาสมรรถภาพ การเขียนนำข้อความ หรือบทประพันธ์ที่มี คุณค่าและระบุ ความประทับใจ ใช้ใน การสื่อสารอ้างอิง เลือกอ่านหนังสือจาก แหล่งเรียนรู้และสื่อ ³ สารสนเทศเพื่อ ³ ประโยชน์ในการศึกษา ต่อการทำงานและ การประกอบอาชีพ มีมารยาทในการอ่าน และนิสัยรักการอ่าน

สรุปได้ว่าหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นหลักสูตรระดับประเทศที่กำหนดสาระการเรียนรู้ 5 สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ 6 มาตรฐาน และยังกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นในแต่ละสาระอีกด้วย เป้าหมายของหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กือ พัฒนาทักษะทางภาษาไทย ทักษะ การคิดและทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 เป็นหลักสูตรที่โรงเรียนบ้านนาได้พัฒนาขึ้น ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542 กำหนดในหมวด 4 มาตรา 27-28 การพัฒนาหลักสูตรแต่ละระดับไว้ว่า

“ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางและให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระของหลักสูตรที่เกี่ยวกับสภาพปัณฑ์ในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศไทย หลักสูตรต้องมีลักษณะหลากหลายตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ โดยสาระของหลักสูตรทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุล ทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงามและความรับผิดชอบต่อสังคม...” (คณะกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้, 2543: 10)

รายละเอียดของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 มีดังนี้

1. เป้าหมายของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) มีดังนี้ (โรงเรียนบ้านนา (ม.ป.ป.: 3)

- 1.1 อ่านได้คล่อง
- 1.2 เข้าใจความหมายและหน้าที่ของคำ กลุ่มคำ ประโยคและเข้าใจข้อความที่อ่าน
- 1.3 นำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาคิดคดคณเรื่องราวหรือเหตุการณ์และกำหนดแนวทางการปฏิบัติ
- 1.4 เลือกอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ทั้งความรู้และความบันเทิง
- 1.5 พูดและเขียนแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก ความต้องการและจินตนาการ

- 1.6 จดบันทึกความรู้ ประสบการณ์และเรื่องราวในชีวิตประจำวัน
- 1.7 จับใจความสำคัญ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม สนทนา แสดงความคิดเห็น เล่าเรื่องถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกและประสบการณ์จากเรื่องที่ฟัง ที่ดู
- 1.8 เข้าใจว่าภาษาไทยมีทั้งภาษาไทยกลางหรือภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น
- 1.9 ใช้คำคล้องจองแต่งบทร้อยกรองง่าย ๆ
- 1.10 ท่องจำบทร้อยกรองที่ไพเราะและนำไปใช้ในการพูดและการเขียน
- 1.11 นำปริศนาคำทาย และบทร้องเล่นในท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนและเล่น
- 1.12 ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือการเรียน การแสวงหาความรู้และใช้ได้เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์
- 1.13 นำความรู้ที่ได้จากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมไปใช้ในชีวิต
- สรุปได้ว่าหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสังขlab เขต 3 กำหนดเป้าหมายของหลักสูตรตรงกับคุณภาพของผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ยกเว้นเพียงเป้าหมายข้อที่ 1 ที่กำหนดว่า นักเรียนสามารถอ่านได้คล่อง ล่วงในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 กำหนดคุณภาพของผู้เรียนว่า นักเรียนสามารถอ่าน คล่องและอ่านเร็ว

2. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นและสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น (สาระที่ 1 : การอ่าน)

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสังขlab เขต 3 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นและสาระการเรียนรู้ช่วงชั้นตาม 5 สาระและ 6 มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

สาระที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สาระการอ่าน ดังนี้ จึงอนำเสนอเฉพาะ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นและสาระการเรียนรู้ช่วงชั้นในสาระที่ 1 การอ่าน ดังตาราง 2

ตาราง 2 มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นและสาระการเรียนรู้ช่วงชั้นสาระที่ 1: การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-3)	สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-3)
<p>ท 1.1.1 สามารถอ่านได้อ่ายงูกต้องตามหลักการอ่านได้คล่อง และเริ่วเข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน</p>	<p>1. การอ่านคำพื้นฐาน จำนวนคำ 1,200 คำได้ถูกต้อง</p> <p>2. การอ่านแยกลูกสะกดคำได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน</p> <p>3. การผันวรรณยุกต์ คำที่พยัญชนะต้นเป็นอักษรกลาง อักษรตัว และอักษรสูง</p> <p>1. การเข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน</p> <p>2. การอ่านในใจ การจับใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง หาสาระสำคัญหรือใช้แผนภาพความคิดเห็นเป็นเครื่องมือ การพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน รู้จักใช้คำามเกี่ยวกับเนื้อหาและแสดงความรู้ ความคิดเหตุความเหตุการณ์เรื่องราวจากเรื่องที่อ่านและกำหนดแนวทางการปฏิบัติ</p> <p>3. การแสวงหาความรู้สึกและความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน</p> <p>4. การนำความรู้และข้อคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวัน</p>
<p>ท 1.1.2 สามารถสรุปใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง หาสาระสำคัญหรือใช้แผนภาพความคิดเห็นเป็นเครื่องมือ การพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน รู้จักใช้คำามเกี่ยวกับเนื้อหาและแสดงความรู้ ความคิดเหตุความเหตุการณ์เรื่องราวจากเรื่องที่อ่านและกำหนดแนวทางการปฏิบัติ</p>	<p>1. อ่านออกเสียงและอ่านในใจทร้อยเก้าร้อยกรอง ได้อ่ายงูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์ ตามลักษณะคำประพันธ์และอักษรธนิชีและจำบทร้อยกรอง คำประพันธ์ที่ไฟเราะ เลือกอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ทั้งความรู้ และความบันเทิง มีมารยาทการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน</p> <p>2. การท่องจำบทอาขยานและบทประพันธ์ที่ประทับใจ</p> <p>3. การเลือกอ่านหนังสือนิทานสั้น ๆ ที่มีความรู้และความบันเทิง</p> <p>4. มารยาทการอ่านหนังสือ การอนุมรักษาหนังสือทั้งส่วนตนและส่วนรวม</p> <p>5. การปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและมีสุลักษณะในการอ่านหนังสือ</p>
<p>ท 1.1.3 สามารถอ่านในใจและอ่านออกเสียงบทร้อยเก้าร้อยกรอง ได้อ่ายงูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์ ตามลักษณะคำประพันธ์และอักษรธนิชีและจำบทร้อยกรอง คำประพันธ์ที่ไฟเราะ เลือกอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ทั้งความรู้ และความบันเทิง มีมารยาทการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน</p>	

ที่มา: โรงเรียนบ้านนา (ม.ป.ป.: ๕-๖)

3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีและสาระการเรียนรู้รายปี (สาระที่ 1: การอ่าน)

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 ขั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปีตาม 5 สาระและ 6 มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สาระที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สาระการอ่าน ดังนี้จึงขอนำเสนอแนวทางการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปีในสาระที่ 1 การอ่าน ดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีและสาระการเรียนรู้รายปี (สาระที่ 1: การอ่าน)

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี	สาระการเรียนรู้รายปี
1. อ่านสะกดคำได้ถูกต้องตามหลักการสะกดคำที่ไม่ตรงมาตราตัวสะกด อ่านคำที่มีตัวการันต์ อักษรควบ อักษรนำ และผันวรรณยุกต์ อักษรสูง อักษรกลาง และอักษรต่ำ อักษรย่อได้ตามหลักเกณฑ์	1.1 การอ่านแจกลูกและสะกดคำในมาตราตัวสะกดทั้ง 8 แม่
2. อ่านเข้าใจความหมายของคำ แสดงความเข้าใจและความสำคัญของเรื่องที่อ่านด้วยการพูดและการเขียน	1.2 คำที่มีตัวการันต์ อักษรควบ อักษรนำ 1.3 การผันวรรณยุกต์ อักษรสูง อักษรกลาง และอักษรต่ำ
3. ใช้แผนภาพโครงเรื่องในการพัฒนาการอ่าน	2.1 การหาความหมายของคำ ข้อความและใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
4. ใช้กระบวนการอ่านพัฒนาในการอ่านและกำหนดแนวปฏิบัติ	3.1 การหาความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน
5. อ่านในใจทร้อยแก้ว บทร้อยกรองได้เข้าใจ	4.1 การพัฒนาความเข้าใจการอ่านโดยใช้แผนภาพโครงเรื่อง
6. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องตามอักษรธิปะและแบ่งวรรคตอนตามลักษณะคำประพันธ์ทั้งการอ่านออกเสียงธรรมชาติ และทำนองเสนาะ	5.1 การใช้กระบวนการอ่านมาพัฒนาการอ่านและนำความรู้มากำหนดแนวปฏิบัติ 6.1 การอ่านในใจ บทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง

ตาราง 3 (ต่อ)

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี	สาระการเรียนรู้รายปี
7. ท่องจำบทร้อยกรองได้ดีตามบทอاخ่าย ได้ชัดเจนถูกต้อง	7.1 การอ่านในใจบทร้อยแก้วและ บทร้อยกรองตามอักษรธิพิช และการแบ่ง วรรณคดอนตามลักษณะคำประพันธ์ทั้งการอ่าน แบบธรรมชาติและทำนองเสนาะ

ที่มา: โรงเรียนบ้านนา (ม.ป.ป.: 51)

4. คำอธิบายรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีดังนี้
ศึกษาการอ่าน การเขียน การฟัง การพูด การสะกดคำ ประโยชน์ คำคล้องจองทั้ง
ร้อยแก้วและร้อยกรอง พุดและเปลี่ยนแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ความต้องการ ได้คล่องแคล่ว
ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษา เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ จับใจความสำคัญจากการฟัง
การอ่านเรื่องสั้น นิทาน บทร้อยกรอง วรรณกรรมท้องถิ่น เห็นคุณค่าของการร้องเล่น ปริศนาคำทาย
ตัวเลขไทยและมินิสัมรรถการอ่าน การเขียน รู้จักใช้เทคโนโลยี สามารถนำความรู้ไปใช้สู่สารและ
พัฒนาตนของอย่างมีมารยาทและประสิทธิภาพ (โรงเรียนบ้านนา (ม.ป.ป.: 61))

5. หน่วยการเรียนรู้และเวลาเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 ได้กำหนดหน่วยการเรียนรู้ทั้งหมด 7 หน่วย ซึ่ง
หน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วยจะมีชื่อที่คล้องจองกัน ดังตาราง 4

ตาราง 4 หน่วยการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
1	อักษรไทยน่าเรียน	20
2	อ่านเขียนให้เป็น	40
3	ร้องเล่นให้เพลินใจ	25
4	เมืองไทยและสุข	30
5	สนุกสนานกับหลักภาษา	40
6	ลีลาวรรณกรรม	25
7	ธรรมชาติคือชีวิต	20

ที่มา: โรงเรียนบ้านนา (ม.ป.ป.: 62)

ส่วนเวลาเรียนนี้ หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 กำหนดเวลาเรียนเป็นรายปีทั้งหมด 200 ชั่วโมง

เมื่อพิจารณาจากตารางหน่วยการเรียนรู้แล้วพบว่า หน่วยที่ 2 “อ่านเขียนให้เป็น” เป็นหน่วยการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยต้องการพัฒนาโดยมุ่งเน้นพัฒนาความสามารถในการอ่านโดยเฉพาะความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สาระและเวลาเรียนในหน่วยที่ 2 “อ่านเขียนให้เป็น” หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 กำหนดดังตาราง 5

ตาราง 5 หน่วยที่ 2 “อ่านเขียนให้เป็น” และเวลาเรียน

หน่วยที่ 2 “อ่านเขียนให้เป็น”	เวลาเรียน (40 ชั่วโมง)
1. การอ่านคำพื้นฐาน ซึ่งเป็นคำใหม่ อักษรควบ อักษรนำและอักษรย่อ	10
2. การหาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน	4
3. การเข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน	4
4. การตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน	4
5. การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง	4
6. การใช้จำนวนรวมหาร	2
7. การเลือกอ่านหนังสือ	4
8. การจดบันทึกความรู้	4
9. การเขียนบรรยายภาพ	4

ที่มา: โรงเรียนบ้านนา (ม.ป.ป.: 64)

สรุปว่าหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 เป็นหลักสูตรสถานศึกษาที่จัดการศึกษาสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วยสาระการเรียนรู้ 5 สาระ การจัดการศึกษาต้องให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ชั้นในหลักสูตร การศึกษาชั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สถานศึกษาจัดทำสาระการเรียนรู้รายปี คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการเรียนและกำหนดเวลาเรียน

เป้าหมายของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 ตรงกับคุณภาพของผู้เรียนที่ สำเร็จการศึกษาช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของหลักสูตร การศึกษาชั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ยกเว้นเพิ่งเป้าหมายข้อที่ 1 ที่กำหนดว่านักเรียนสามารถอ่านได้ คล่อง ส่วนหลักสูตรการศึกษาชั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 กำหนดคุณภาพของผู้เรียนว่านักเรียนสามารถ อ่านคล่อง และอ่านเร็ว

ความเข้าใจในการอ่าน

1. ความหมายของการอ่าน

ราชบันฑิตยสถาน (2546: 1364) ให้ความหมายการอ่านไว้ว่า ก.ว่าตามตัวหนังสือ, ถ้าออกเสียงด้วย เรียกว่า อ่านออกเสียง, ถ้าไม่ต้องออกเสียง เรียกว่า อ่านในใจ ; สังเกตหรือพิจารณา ดูเพื่อให้เข้าใจ เช่น อ่านสีหน้า อ่านริมฝีปาก อ่านใจ; ตีความ เช่น อ่านรหัส อ่านลายแทง; คิด, นับ. (ไทยเดิม)

คนยา วงศ์ชนะชัย (2542: 4) กล่าวว่า การอ่าน เป็นกระบวนการที่ผู้อ่านรับรู้ ตัวอักษรหรือสัญลักษณ์แล้วเปลี่ยนความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์เป็นความเข้าใจ ซึ่งหมายถึง ผู้อ่านรับรู้สารที่ผู้อ่านต้องการสื่อ

จุฑามาศ สุวรรณโกรธ และสุกัญญา ศรีสืบสาข (2532: 8) กล่าวว่า การอ่าน คือ การเปลี่ยนความหมายจากตัวอักษรอ กมาเป็นความคิด ทำให้เข้าใจความหมายและสามารถนำความรู้ ที่ได้จากการอ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์

กัลยา ยวนมาลัย (2539: 8) กล่าวว่า การอ่านหมายถึงการเข้าใจความหมายของคำ สัญลักษณ์หรือเรื่องราวต่าง ๆ สามารถรับรู้แล้วเปลี่ยนความหมายอ กมาได้ หัวใจของการอ่าน คือ การเข้าใจและสามารถแปลความหมายของถ้อยคำที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

ศิวakanท์ ปทุมสุติ (2540: 13) กล่าวว่า การอ่าน คือ การออกเสียงตามหนังสือ เพื่อให้ได้ความหรือเข้าใจความหรือเพื่อสื่อความความคิดตามหนังสือนั้นประการหนึ่งหรือแม้ไม่ออกเสียง แต่ทำความเข้าใจความหมายต่าง ๆ ตามหนังสือนั้นประการหนึ่งและยังมีความหมายกว้างถึง การสังเกตพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ให้เข้าใจตลอดจนการคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจนั้นอีกประการหนึ่งด้วย

สรุปว่าการอ่าน หมายถึง การออกเสียงตามตัวหนังสือหรือการมองตามตัวหนังสือ เป็นการรับรู้ตัวอักษรหรือสัญลักษณ์แล้วเข้าใจความหมายของตัวหนังสือหรือสัญลักษณ์นั้น สามารถใช้ความหมายที่ได้นั้นรวมเป็นความคิดเดียวกันจนนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้ เช่น นำไปใช้ในการสังเคราะห์ นำไปคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

2. ความสำคัญของการอ่าน

ฟرانซิส เบคอน (Francis Bacon) นักปรัชญาอังกฤษกล่าวถึงความสำคัญ ของการอ่านว่าการอ่านทำให้คนเป็นคนโดยสมบูรณ์ (ชุด อินมั่น, 2533: 10 อ้างถึงใน กัลยา ยวนมาลัย, 2539: 1)

นวีวรรณ คุหาภินันท์ (2542: 3) กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่ เล็กจนโต การอ่านมีความสำคัญต่อการพัฒนาอาชีพและการศึกษา การอ่านเป็นหัวใจสำคัญในการเรียนการสอน นักเรียน นักศึกษา ครูอาจารย์จำเป็นต้องอ่านเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถในการสอนอยู่ตลอดเวลา การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องฝึกให้มีความชำนาญเพื่อจะได้สะสมประสบการณ์ ทำให้เกิดความคิดกราบวางวางแผนและเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง

ศิวakanท์ ปทุมสุติ (2540: 15) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ ความรู้ ความคิด ทำให้มนุษย์มีความองอาจทางวุฒิภาวะ วุฒิปัญญา และความสามารถและช่วยให้มนุษย์ทุกชาติ ทุกภาษา มีความรู้ ความเข้าใจซึ่งกันและกัน สามารถประกอบกิจการต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ร่วมกันได้เป็นอย่างดี

ไฟพรรณ อินทนิล (2546: 7-9) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้และการอ่านเป็นสื่อสำคัญในการพัฒนาและแก้ปัญหาสังคม

สรุปว่าการอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์มากทั้งด้านการศึกษาหาความรู้ ด้านการประกอบอาชีพ ด้านความบันเทิง โดยเฉพาะในด้านการศึกษาหาความรู้ มนุษย์จำเป็นต้องใช้การอ่านแสวงหาความรู้จากต่างๆ เอกสารต่าง ๆ เพื่อพัฒนาสติปัญญา ความสามารถ พัฒนาชีวิต ความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น

3. จุดมุ่งหมายในการอ่าน

การอ่านล้วนๆ ได้ ๆ ก็ตาม ผู้อ่านควรตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านเพื่อจะช่วยให้การอ่านเป็นความสำเร็จหรือประโยชน์ที่ผู้อ่านจะได้รับ ซึ่งก็คือ บวนมาลัย (2539: 12; ลินจง จันทราราทิตย์, 2539: 12-13) แบ่งความมุ่งหมายในการอ่าน ดังนี้

3.1 อ่านเพื่อความรู้ เป็นการอ่านเพื่อต้องการรู้ในสิ่งที่ผู้อ่านเป็นปัญหาหรือต้องการให้ความรู้ของตนเองหรือต้องการรู้เพื่อประกอบอาชีพ การอ่านจึงเน้นอ่านความรู้ในวิทยาการ แขนงต่าง ๆ

3.2 อ่านเพื่อให้เกิดความคิด เป็นการอ่านวัสดุล้วนพิมพ์ที่แสดงทรงคนละ ซึ่งได้แก่ บทความ บทวิจารณ์ วิจัยต่าง ๆ การอ่านในลักษณะนี้ เป็นการอ่านเพื่อทำความเข้าใจแนวคิดที่สำคัญ การจัดลำดับขั้นแนวความคิดของผู้เขียนพร้อมทั้งพิจารณาหาเหตุผลและแรงจูงใจในการเขียน เรื่องนั้นขึ้นมา

3.3 อ่านเพื่อความบันเทิง เป็นการอ่านที่ช่วยให้เกิดความบันเทิงควบคู่ไปกับความคิด หนังสือที่อ่านเป็นประเภทนิทาน นิยาย นวนิยาย เรื่องสั้น วรรณคดี การ์ตูน ซึ่งอ่านแล้วทำให้เกิด ความสนุกสนาน ช่วยฝึกคลายความตึงเครียด

3.4 อ่านเพื่อสนองความต้องการอื่น ๆ เป็นการอ่านที่ช่วยขยายความต้องการที่ยัง ขาดอยู่ เช่น ความต้องการเป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อน การอ่านเพื่อสนองความต้องการนี้เป็นการอ่าน เพื่อให้รู้ข่าวคราว ความเคลื่อนไหวของสังคม จะได้เข้าร่วมกับสังคมได้ มีเรื่องให้สนทนากัน หรือเพื่อ สร้างอารมณ์ที่ต้องการ เช่น เมื่อเกิดความรู้สึกเหนื่อยลื่นอย ไม่สบายใจผู้อ่านมักจะหาหนังสือเรื่อง เบя ๆ เรื่องที่เคยรู้จัก หรือเคยอ่านอย่างสนุกสนานมาอ่าน แต่บางครั้งก็อยากอ่านเรื่องใหม่ ๆ แนวทาง ใหม่ ๆ เพื่อนำไปใช้ปรับตัวให้เข้ากับการดำรงชีวิต

3.5 อ่านเพื่อต้องการทราบข่าวสารข้อเท็จจริง การอ่านแบบนี้เป็นการอ่านที่ต้องการ คำตอบสั้น ๆ หัวข้อ หรือแนวคิดสำคัญ เช่น การอ่านประกาศ การอ่านป้ายโฆษณา ฯลฯ การอ่าน จึงต้องเป็นการอ่านอย่างรวดเร็ว

3.6 อ่านเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ ผู้ประกอบอาชีพที่ต้องมีการพัฒนางาน การอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองประกอบอยู่นั้นจะช่วยเสริมสร้างสมรรถภาพในการทำงาน และพัฒนางานให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นต่อไปได้

สรุปว่าจุดมุ่งหมายในการอ่าน คือ เพื่อศึกษาหาความรู้ เพื่อความบันเทิง เพื่อพัฒนา อาชีพ เพื่อให้ทราบข้อมูลต่าง ๆ ฯลฯ

4. องค์ประกอบของการอ่าน

สมบัติ จำเปาเงิน และสำเนียง มนีกาลยาน (2531: 12-13) กล่าวว่า การอ่านมี องค์ประกอบ 5 ส่วน ดังนี้

4.1 ผู้อ่าน หากไม่มีผู้อ่านก็ย่อมไม่มีการอ่านเกิดขึ้น

4.2 หนังสือหรือตัวอักษร ผู้อ่านต้องสามารถอ่านหนังสือหรือตัวอักษรได้ และเข้าใจ สาระสำคัญจากหนังสือนั้น ถ้าผู้อ่านอ่านไม่ออกก็ไม่เข้าใจสาระจากสิ่งที่อ่าน

4.3 ความหมาย ผู้ที่จะอ่านออกนั้นต้องเข้าใจความหมายของตัวอักษร กระบวนการ การอ่านจึงดำเนินต่อไปได้

4.4 การเลือกความหมาย ความหมายที่ปรากฏในหนังสือที่เรากำลังอ่านอาจมี หลายนัย ผู้อ่านจะต้องพิจารณาให้ถูกต้องว่าผู้แต่งมีความประสงค์จะให้เข้าใจในแง่มุมใด เลือกใช้ ความหมายตามนัยใด ถ้าผู้แต่งหนังสือมีความชำนาญและผู้อ่านมีพื้นความรู้พอรับได้ก็จะเข้าใจตรงกัน

แต่ถ้าฝ่ายใดไม่มีพื้นฐานความรู้หรือพื้นความรู้ไม่แน่นพอ ก็ยากที่จะเข้าใจได้ตรงกันหรือเข้าใจผิดพลาดไป

4.5 การนำไปใช้ เป็นกระบวนการสุดท้ายที่จะทำให้การอ่านมีประสิทธิผล ผู้อ่านจะนำความรู้ที่ได้ในใช้ในชีวิตประจำวันหรือสังเคราะห์งานเขียนของตนก็ย่อมได้

การอ่านที่จะได้ผลสมบูรณ์ดังกล่าวจึงไม่เพียงแต่อ่านออก อ่านได้เท่านั้น จะต้องอยู่ในลักษณะที่เรียกว่าอ่านเป็นด้วย หลักพิจารณาว่าอ่านเป็นนั้น นอกจากจะอ่านเข้าใจรู้เรื่องแล้วยังต้องมีความคิดสร้างสรรค์และรู้จักนำความรู้หรือข้อมูลที่ได้จากการอ่านไปใช้ให้เกิดผลประโยชน์อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ด้วย

5. กลวิธีในการอ่าน

สมบัติ จำปาเงิน (2531: 6-7 อ้างถึงใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1, 2549) กล่าวว่า กลวิธีในการอ่าน หมายถึง ศิลปะในการอ่าน ส่วนกัญญา ยวนมาลัย (2539: 30) ให้ความหมายว่า เทคนิคและศิลปะอย่างหนึ่งที่ผู้อ่านจะต้องฝึกฝนให้เกิดทักษะ ความชำนาญเพื่อเป็นพื้นฐานของการอ่านในระดับสูงหรือการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิต กัญญา ยวนมาลัย (2539: 30-46) แบ่งกลวิธีในการอ่านออกเป็น 4 ข้อ ดังนี้

5.1 การอ่านเรื่อยย่างเข้าใจ การอ่านเรื่อยย่างเข้าใจนั้นเป็นความสามารถในการอ่าน ได้เข้าใจมากที่สุดในเวลาน้อยที่สุด ผู้อ่านที่คุ้นเคยกับคำพห์และเนื้อร่องแล้วก็จะยิ่งอ่านได้เข้าใจในอัตราที่เร็วขึ้น ศิริพร ลิมตระการ (2534: 23 อ้างถึงใน กัญญา ยวนมาลัย, 2539: 31) ให้แบ่งคิดถึงลักษณะของผู้อ่านที่ดีสำหรับการอ่านเรื่อยย่างเข้าใจ ไว้ ดังนี้

5.1.1 เปลี่ยนแปลงอัตราความเร็วในการคิดตามชนิดของเนื้อหาสาระหรือเรื่องราวที่อ่าน

5.1.2 อ่านเพื่อรับความคิดและเนื้อหา อาจจะไม่ได้นึ่นคำแต่ละคำมากนัก แต่จะอ่านผ่าน ๆ และข้ามคำที่ไม่สำคัญหรือทึ่งยื่องหน้า

5.1.3 ไม่ค่อยขอนกลับไปอ่านใหม่

5.1.4 อ่านได้ 1 บรรทัดต่อการเคลื่อนสายตา 3-4 ครั้ง

5.1.5 อ่านใจใจและสนใจความหมายมากกว่าความสนใจเสียง

5.1.6 อ่านรายละเอียดอย่างเร็วเพื่อจับใจความสำคัญ

5.1.7 อ่านด้วยความเข้าใจและคิดไปพร้อม ๆ กับผู้เขียน

5.1.8 มีสามารถในการอ่านอย่างรวดเร็ว

5.1.9 อ่านเป็นเวลานานโดยไม่เหน็ดเหนื่อย

5.2 การอ่านจับใจความ วิธีการจับใจความ ทักษะที่จำเป็น คือ การค้นหาความสำคัญของเรื่องและการสรุปเพื่อให้ได้แนวคิด นอกจากนั้นการพิจารณาหาจุดมุ่งหมายของผู้เขียนว่า ข้อความใดเป็นประเด็นหลักและข้อความใดเป็นประเด็นรอง การพิจารณาเนื้อหาเพื่อจับใจความ แบ่งออกเป็น 2 อย่าง คือ

5.2.1 ใจความสำคัญหรือใจความหลัก แต่ละย่อหน้ากกล่าวถึงใครหรืออะไร กระทำอะไร และผลการกระทำเป็นอย่างไร ประโยชน์ที่ได้จากการอ่านคืออะไร

5.2.2 ใจความรอง คือ รายละเอียดที่เป็นข้อมูลสนับสนุนใจความหลักให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การอ่านเพื่อจับใจความนี้ ลักษณะมีความรู้เดิมหรือความรู้พื้นฐานอยู่มาก ก็จะเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็ว

5.3 การอ่านเพื่อตีความ คือ เมื่อเข้าใจเนื้อเรื่องทั้งหมดแล้ว ผู้อ่านจะต้องใช้ประสบการณ์และความเข้าใจที่มีอยู่ตีความหมายและตัดสินว่าผู้เขียนมีจุดประสงค์ใด น่าเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใดซึ่งส่วนมากผู้เขียนจะไม่บอกตรง ๆ ผู้อ่านจะต้องสรุปความคิดและทำความเข้าใจในระดับสูงกว่าการอ่านเพื่อจับใจความ เพราะต้องอาศัยความสัมพันธ์ของใจความหลักและใจความรอง และสิ่งอ้างอิงอื่น ๆ ทำให้เกิดการสรุปความหมายซึ่งเป็นความหมายโดยนัย คือ ไม่ใช่ความหมายตามตัวอักษร ผู้อ่านจะต้องรู้จักวิเคราะห์ข้อความและตีความหมายของคำทุกคำอย่างละเอียดร่วมทั้งวิเคราะห์ประโยชน์และย่อหน้าทุกครั้งที่อ่าน

5.4 การอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ เป็นความเข้าใจในการอ่านระดับขั้นสูง เนื่องจากข้อมูลข่าวสารมีทั้งน่าเชื่อถือและไม่น่าเชื่อถือ มีทั้งที่นำเสนอในแง่มุมเดียวและหลายมุม ผู้อ่านจึงต้องใช้วิจารณญาณในการอ่านเพื่อเลือกหรือประเมินค่าสิ่งที่อ่านด้วย

สรุปว่ากลวิธีในการอ่าน หมายถึง ศิลปะหรือเทคนิคในการอ่านซึ่งกัลยา ยวนมาลัย แบ่งออกเป็นการอ่านเรื่ออย่างเข้าใจ การอ่านเพื่อจับใจความ การอ่านเพื่อตีความและการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ นักเรียนต้องเรียนรู้กลวิธีในการอ่านเพื่อให้ได้ประโยชน์มากที่สุด

6. ความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

มนุษย์ในวัยเด็กแต่ละช่วงปีนั้นจะมีความสนใจในสิ่งต่าง ๆ แตกต่างกัน เด็กยังเติบโตขึ้นก็ยังสนใจในสิ่งแวดล้อมที่ก่อว่างหวางมากยิ่งขึ้น ดังนั้นการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นั้น ผู้วิจัยต้องศึกษาถึงความสนใจในการอ่านของนักเรียน ระดับชั้นดังกล่าวด้วยเพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาคัดเลือกบทอ่านให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน

นักวิชาการศึกษาหลายท่านกล่าวถึงความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 3 ดังนี้

ลาร์วิก (2533: 58-60) กล่าวว่า ความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ซึ่งมีช่วงอายุ 8-10 ปีไม่แน่นอน บางครั้งนักเรียนอยากรู้อ่านหนังสือที่ทำหายความสามารถแต่บางครั้งอยากรู้อ่านหนังสือที่มีรูปภาพ ทั้งนี้ เพราะเป็นช่วงอายุที่ไม่มีความแน่นอน บางครั้งก็ต้องการอิสระ บางครั้งก็ต้องการกลับไปสู่การทำตัวอยู่ในกรอบ

นักเรียนในช่วงวัยนี้จะมีวิธีในการอ่านหนังสือเป็นของตัวเอง และอ่านสามารถอ่านด้วยตนเองได้ นักเรียนอาจจะอ่านหนังสือง่าย ๆ โดยมีคนช่วยแนะนำบ้างและจะพอดีกับการอ่านตามลำพัง ในระยะนี้เป็นช่วงเวลาที่นักเรียนจะพัฒนาไปสู่การเป็นนักอ่าน ถ้าหากนักเรียนพบหนังสือง่าย ๆ แต่ไม่ถูกกับง่ายจนเกินไปจะมีโอกาสถูกใจเป็นผู้ที่อ่านหนังสือสม่ำเสมอ แต่ถ้าเป็นหนังสือที่ง่ายจนเกินไปอาจจะทำให้นักเรียนเกิดความเมื่อยหน่าย และถ้าบังคับให้นักเรียนอ่านหนังสือที่ยากเกินไปอาจจะทำให้เลิกอ่านหนังสือเลย ถ้าเป็นหนังสือที่ตนชอบนักเรียนก็จะชอบขอนกลับไปอ่านอีกหลายรอบ

บันลือ พฤกษะวัน (2534: 55, 114-115) กล่าวว่า ความสนใจและความต้องการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ว่า นักเรียนระดับชั้นนี้มีความสนใจในการอ่านประมาณ 30-40 นาที สนใจตอนน้อยลง เริ่มสนใจเพื่อนและสภาพแวดล้อมที่ห่างตัวออกไปได้มากขึ้น สนใจเรื่องราวและความเป็นมาของสถานที่หรือบุคคลได้มากขึ้น ต้องการแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติ ตลอดจนแนวทางในการสืบเสาะที่จะรู้ความจริงทั้งหลาย ต้องการที่จะได้รับการส่งเสริมที่จะแสดงออกทางการเล่นเกม การกีฬา และการประดิษฐ์คิดค้นต่าง ๆ สนใจนิทาน เรื่องราวและสามารถเล่าให้เพื่อนฟังได้ดี ในส่วนการอ่านนิทานนั้น นักเรียนจะสนใจนิทานสุภาษิต นิทานคำกลอนที่ให้คติสอนใจ นิทานที่ตอกย้ำข้อคิดเห็น นิทานที่เกี่ยวกับการผจญภัย และนิทานแห่งคุณธรรม

กรรณิการ์ พวงเงยม (2532: 20; พวีวรรณ คุหาภินันท์, 2542: 47) กล่าวถึงความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ว่า ชอบนิทานเกี่ยวกับสัตว์ต่าง ๆ แต่ชอบเรื่องจริง ไม่ใช่ให้สัตว์มาพูดภาษาบัญญัติ เด็กผู้ชายสนใจเรื่องเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ การผจญภัย การต่อสู้ การทดลองง่าย ๆ ที่เรียนมาจากโรงเรียน ส่วนเด็กผู้หญิงสนใจเรื่องเกี่ยวกับการแต่งกาย ชีวิตภายในบ้านและโรงเรียน เทวดา นางฟ้า

ไพรพรรณ อินทนิล (2546: 72) กล่าวถึงพัฒนาการทางสติปัญญาและพัฒนาการในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 (ช่วงอายุ 8-10 ปี) ซึ่งสอดคล้องกับบันลือ พฤกษะวัน ว่านักเรียนในวัยนี้มีระยะเวลาความสนใจในการอ่าน 30-40 นาที เข้าใจและมีความคิดในสิ่งที่เป็นนามธรรม ชอบการเล่นคำล้อของจะและมีการเล่นตกลอกกับคำพูด สนใจอ่านนิยาย นิทานเกี่ยวกับ

สุภาษิต คำพังเพย เรื่องตอก การ์ตูนขำขัน สิ่งแวดล้อมรอบตัวและสิ่งแปลกใหม่ นักเรียนเริ่มมี อุดมคติ ยึดมั่นในบุคคลหนึ่งบุคคลใด ชอบเลียนแบบการกระทำ ต้องการแบบอย่างในการประพฤติ ปฏิบัติ ตลอดจนแนวทางในการสืบเสาะที่จะรู้ความจริงทั้งหลาย ดังนั้นนิทานที่จะให้เด็กในวัยนี้อ่าน ควรให้ตัวละครมีลักษณะโน้มน้าวจิตใจเด็กให้เกิดเจตคติที่ดี เช่น เสียงสละ ขับ กล้าหาญ สามารถ เอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ได้ เป็นต้น เพื่อให้เด็กชื่นชอบและอยากทำความ

ในส่วนการอ่านนิทานประเภทต่าง ๆ นั้น ณรงค์ ทองปาน (2526: 8 ข้างถัดใน ไฟพระณ อนินท尼ล, 2546: 73) กล่าวสอดคล้องกับกรณีการ พวงเกณ์และนิรภัย คุหะกินันท์ว่า นักเรียน ในวัยนี้ชอบนิทานเกี่ยวกับสัตว์ต่าง ๆ แต่ชอบเรื่องจริง ๆ ไม่ใช่ให้สัตว์มาพูดภาษามนุษย์ ชอบนิทาน กี๊วยกับชนชาติต่าง ๆ เริ่มมีความแตกต่างของเพศมาเป็นตัวกำหนดความสนใจ เด็กผู้ชายชอบเรื่อง เครื่องยนต์ กลไก การพจัญภัย การต่อสู้ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ การทดลองง่าย ๆ ส่วนเด็กผู้หญิง ชอบเรื่องที่เกี่ยวกับชีวิตภายในบ้านและในโรงเรียน การแต่งกาย นิทาน นิยายที่เกี่ยวกับธรรมชาติ ที่สวยงาม แต่ทั้งนี้เด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงจะชอบเหมือนกันในเรื่องเกี่ยวกับเครื่องเล่น การปลูก ตันไม้ การเลี้ยงสัตว์ วีรบุรุษและวีรสตรี นิยายวิทยาศาสตร์ง่าย ๆ คณิตศาสตร์คิดง่าย ๆ ศาสนา เช่น กฎหมายธรรม เป็นต้น

สรุปว่า นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3-4 ซึ่งมีช่วงอายุตั้งแต่ 8-10 ปีจะเป็นช่วงวัยที่เริ่มสู่ การเป็นนักอ่าน รูปแบบหนังสือหลากหลายมากขึ้น ทั้งที่เป็นหนังสือที่เป็นตัวอักษร หนังสือที่เป็น ภาพและหนังสือที่มีทั้งตัวอักษรและภาพ ความสนใจในเรื่องที่อ่านก็กว้างขวางมากขึ้น เริ่มสนใจ อ่านเกี่ยวกับข้อเท็จจริงมากขึ้น เช่น เรื่องเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ความเป็นมาของสถานที่ บุคคล ส่วนนิทานนั้นชอบอ่านนิทานเกี่ยวกับสัตว์ต่าง ๆ ชนชาติต่าง ๆ วีรบุรุษวีรสตรี ศาสนาที่เข้าใจง่าย ชีวิตในบ้านและในโรงเรียน นิทานสุภาษิต คำพังเพย นิทานคำกลอนที่ให้คติสอนใจ นิทานตอก ขอบขั้น นิทานที่เกี่ยวกับการพจัญภัย นิทานแฟกตุนธรรมโดยเนพะนิทานที่แฟกตุนธรรม เพราะวันนี้ ชอบเลียนแบบการกระทำ ต้องการแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติ ในวัยนี้ความแตกต่างของเพศ เริ่มมีผลต่อการเลือกอ่านของนักเรียน เด็กผู้ชายชอบอ่านเรื่องที่เกี่ยวกับเครื่องยนต์ กลไก การต่อสู้ พจัญภัย เป็นต้น ส่วนเด็กผู้หญิงสนใจเรื่องเกี่ยวกับความสวยงามของธรรมชาติ การแต่งกาย การบ้านการเรือน เป็นต้น

7. ความเข้าใจในการอ่าน

7.1 ความหมายของความเข้าใจในการอ่าน

อนงค์ บุญเลิศ (2538: 20) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่าน คือ ความสามารถ ในการจับใจความของเรื่องที่อ่าน ได้อย่างชัดเจน

มิลเลอร์ (Miller, 1990 อ้างถึงใน สงวน มนีนิต, 2544) กล่าวถึงความเข้าใจในการอ่านว่า เป็นการรับเอาความหมายจากสิ่งที่อ่านได้โดยผ่านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้เดิมกับเรื่องที่อ่าน

รัดเดล, รัดเดล และซิงเกอร์ (Ruddell, Ruddell, and Singer 1994: 39, quoted in Barone, Hardman, and Taylor 2006: 54) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่าน คือ ผลของการที่ผู้อ่านสร้างความหมายและมีปฏิกริยาจากข้อความที่อ่าน

สรุปว่าความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง การรับรู้ความหมายของสิ่งที่อ่านได้ตรงกับจุดประสงค์ของผู้เขียน โดยเชื่อมโยงกับความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมของผู้อ่านจนสามารถถ่ายทอดความเข้าใจนั้นเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียนได้

7.2 ความสำคัญของความเข้าใจในการอ่าน

สโคลเดล (Schodler, 1974 อ้างถึงใน สิวัลี ลีศิริวัฒนกุล, 2545: 19) กล่าวว่า ผู้อ่านทุกคนจะใช้ความคิดในขณะที่อ่านเสมอ เพราะไม่มีผู้อ่านคนใดสามารถเข้าใจสิ่งที่อ่านหากปราศจากความคิด การอ่านจึงเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการคิดเพื่อนำไปสู่ประสิทธิภาพในการเรียน

拉瓦維ค (2533: 58-61) สรุปว่าการอ่านหนังสือที่โรงเรียนจะช่วยเสริมสร้างและเพิ่มพูนทักษะด้านการอ่านหนังสือของนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง การสอนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 นั้น ครูควรเน้นการอ่านให้เข้าใจ เพื่อช่วยนักเรียนให้เข้าใจเรื่องที่อ่าน นักเรียนจะนึกถึงปัญหาต่าง ๆ เช่น ผู้เขียนตามปัญหาเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งว่าอย่างไร ผู้เขียนต้องการจะพูดถึงอะไร อยากรู้อะไรให้เห็นอะไร ผู้เขียนรู้ได้อย่างไรว่าเรื่องนี้ถูกหรือไม่เหตุผล

การที่นักเรียนมีแนวโน้มที่จะถามปัญหาและทำความเข้าใจกับเรื่องราวถือได้ว่า มีส่วนช่วยนักเรียนในการอ่านหนังสือให้เข้าใจ แต่เรื่องเช่นนี้ไม่ได้เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ การอ่านอย่างใช้ความคิดและการรู้จักซักถามจะเกิดขึ้นเมื่อมีผู้ใหญ่ค่อยช่วยเหลือ ความอยากรู้อยากเห็นของนักเรียนเป็นสิ่งที่เหมาะสมสำหรับชั้นปฐม ไปสู่การอ่านนิพัทธ์สาร พจนานุกรม รายงานประจำปี และสารานุกรม ความเข้าใจในการอ่านจึงมีความสำคัญในการพัฒนาการคิดซึ่งจะส่งผลต่อไปยังการเรียนของผู้เรียน

สิวัลี ลีศิริวัฒนกุล (2545: 21) กล่าวว่า การอ่านที่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้อ่านจะต้องเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ซึ่งจุดประสงค์เบื้องต้นของการอ่านโดยทั่วไปก็เพื่อความเข้าใจในเรื่องที่อ่านแล้วจึงเกิดความรู้ ความเพลิดเพลินในภายหลัง หากอ่านแล้วไม่เข้าใจก็ทำให้ผู้อ่านรู้สึกเบื่อหน่ายสับสน และไม่สามารถหาข้อมูลที่ต้องการได้ ความเข้าใจในการอ่านจึงถือว่าเป็นหัวใจของการอ่าน

เพราะถ้าอ่านแล้วไม่เข้าใจเรื่องที่อ่านก็ถือว่าเป็นการอ่านที่ไม่สมบูรณ์ ดังนั้นผู้อ่านจึงต้องฝึกฝนความเข้าใจในการอ่านเสมอ

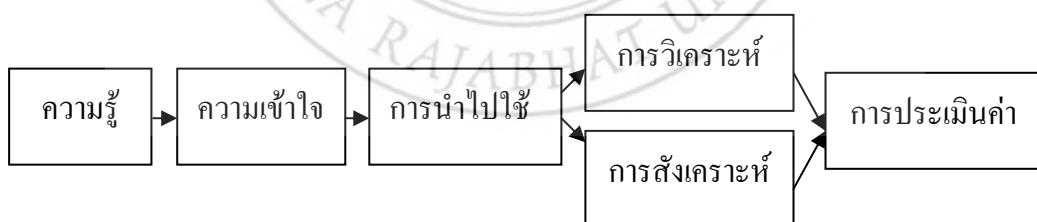
สรุปว่าการอ่านสิ่งพิมพ์ทุกชนิด ผู้อ่านต้องอ่านให้เข้าใจจึงจะถือว่าเป็นการอ่านที่เกิดประสิทธิภาพ หากผู้อ่านอ่านสิ่งพิมพ์ได้แล้วไม่เข้าใจก็ถือว่าเป็นการอ่านที่สูญเปล่า ไม่เกิดประโยชน์อย่างเด็ดที่ เพาะ การที่ผู้อ่านอ่านสิ่งพิมพ์ได้แล้วเข้าใจนั้น ผู้อ่านต้องใช้ความคิดในขณะที่อ่าน ความคิดในขณะที่อ่านเป็นการคิดเชื่อมโยงสิ่งที่อ่านกับความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมซึ่งการคิดนั้น ผู้อ่านต้องใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ความคิด ดังนั้นความเข้าใจในการอ่าน จึงเป็นการฝึกฝนทักษะทางภาษาและทักษะการคิดไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้เป็นอย่างมาก

7.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน

การอ่านที่แท้จริงต้องเกิดจากความเข้าใจและความเข้าใจจะเกิดได้ต้องใช้ความสามารถทางสมองในการคิดลักษณะต่าง ๆ ความเข้าใจจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเป็นจุดหมายของ การอ่านทุกชนิด การสอนอ่านให้แก่นักเรียนนั้น ครุต้องใช้ความรู้ด้านทฤษฎีจิตวิทยาการศึกษามาช่วยพัฒนาการอ่าน โดยเฉพาะความเข้าใจในการอ่าน นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน เช่น โซเวล (Sowell, 1996 อ้างถึงใน สิริวัฒนกุล, 2545: 19-20) นำทฤษฎีของค์ประกอบทางสตดิปัญญาด้านความรู้ของ Bloom ทั้ง 6 ระดับ ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่ามาประยุกต์ใช้ในกิจกรรม การเรียนการสอนเพื่อให้จัดทำเรื่องราวและเข้าใจในสิ่งที่อ่าน ได้ดังนี้

```

graph LR
    A[ความรู้] --> B[ความเข้าใจ]
    B --> C[การนำไปใช้]
    C --> D[การวิเคราะห์]
    C --> E[การสังเคราะห์]
    D --> F[การประเมินค่า]
    E --> F
  
```


ภาพ 1 แสดงกระบวนการคิดตามแนวคิดของโซเวล (Sowell)

ที่มา: โซเวล (Sowell, 1996 อ้างถึงใน สิริวัฒนกุล, 2545: 19)

จากภาพ 1 อธิบายได้ดังนี้

ความรู้ หมายถึง ความสามารถในการระลึกและจำความรู้นั้น

ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจความหมายและจุดประสงค์ของเนื้อหาวิชานั้นด้วยการแปลความและขยายความ

การนำไปใช้ หมายถึง ความสามารถในการจดจำข้อมูลต่าง ๆ และนำความเข้าใจไปใช้ในสถานการณ์หรือเหตุการณ์ใหม่ ๆ

การวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะเนื้อหาวิชาหนึ่งออกเป็นส่วนประกอบย่อย ๆ และสามารถเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบย่อย ๆ นั้นรวมถึงการจัดเข้าเป็นระบบของส่วนประกอบต่าง ๆ นั้น

การสังเคราะห์ ความสามารถในการรวมส่วนประกอบย่อย ๆ ทั้งหลายให้รวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

การประเมินค่า หมายถึง ความสามารถในการตัดสิน ประเมินค่าความคิดผลงาน คำตอบและวิธีการต่าง ๆ

เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์ (2536: 24-25) กล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่าน ดังนี้

7.3.1 ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิม (Schema) ของผู้อ่าน เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน เนื่องจากความคิดรวบยอดของผู้มีประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านจะช่วยให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้น ดังนั้น ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิมจึงเป็นหลักสำคัญที่ผู้สอนสามารถนำไปใช้เป็นแนวคิดเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้อ่านได้มีโอกาสฝึกใช้ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิมของตนเองช่วยในการอ่าน รวมทั้งการใช้ทักษะภาษาต่าง ๆ เช่น การเขียน การฟัง การพูด เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อช่วยให้การเข้าใจความหมายของการสื่อความคิดยิ่งขึ้น

7.3.2 อภิปัญญา (Meta-Cognition) เป็นความสามารถของผู้อ่านในการเข้าใจกระบวนการคิดของตนในการตีความและการแก้ปัญหาต่าง ๆ จะช่วยให้เข้าใจในการอ่านดีขึ้น เนื่องจากสามารถใช้ความคิดของตนเองจากประสบการณ์มาใช้ในการจับใจความ แปลความ ตีความ และขยายความได้ กล่าวคือการใช้อภิปัญญาเมื่อหากหลาຍด้วยกัน ที่สำคัญ คือ การเดาความเพื่อแก้ปัญหาความไม่เข้าใจที่ตนเองประสบในขณะอ่านบทอ่าน ประสบการณ์ของการใช้กลวิธีต่าง ๆ ด้วยตนเองของนักเรียนในการเดาความและการคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองของนักเรียนจะช่วยให้ความเข้าใจในการอ่านดีขึ้น เช่น การเดาคำศัพท์ที่ไม่รู้ความหมายจากบริบท เป็นต้น นอกจากนี้ วิธีการที่แต่ละคนใช้ในการเดา การแก้ปัญหาเพื่อหาคำตอบหรือข้อมูลจากการอ่านย่อมเป็นประโยชน์

ต่อความสามารถในการอ่านของแต่ละคนได้ ข้อสำคัญครูผู้สอนจะใช้กลวิธีอย่างไรที่นักเรียนจะมีโอกาสใช้อภิปัญญาของตนเองมากที่สุดในการอ่านจับใจความ ตีความ ขยายความ

7.3.3 โครงสร้างของเนื้อความ (Text-Structure) ผู้เขียนทุกคนย่อมมีกลวิธีในการเขียนสื่อความโดยเฉพาะการร่างโครงการเรียนซึ่งย่อมมีจุดประสงค์ในการสื่อความหมายที่แตกต่างกัน โครงสร้างของเนื้อความจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อความได้ดี หากเราเข้าใจ การวิเคราะห์โครงสร้างของการเขียนในเนื้อความนั้น ๆ และทราบจุดมุ่งหมายของผู้เขียนได้ เช่น หากเราเข้าใจโครงการเรียนว่า ผู้เขียนกำลังบอกรายละเอียดของเรื่องเกี่ยวกับบางสิ่งบางอย่าง สมองก็จะสั่งให้อ่านและคิดว่าเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องอะไร การอ่านก็จะเกิดประสิทธิภาพและดีกว่าการอ่านโดยไม่มีจุดมุ่งหมาย โครงสร้างของเนื้อความจะช่วยให้การอ่านมีจุดมุ่งหมายเด่นชัด ยิ่งขึ้นว่าต้องการหาข้อมูลอะไร กระบวนการทางความคิดย่อมจะเกิดขึ้น

สรุปว่าครูผู้สอนต้องศึกษาทฤษฎี เช่น ทฤษฎีองค์ประกอบทางสติปัญญา ด้านความรู้ของบุตร ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิม อภิปัญญา โครงสร้างของเนื้อความ เป็นต้น เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการสอนความเข้าใจในการอ่าน

7.4 ลักษณะของความเข้าใจในการอ่าน

นักการศึกษาหลายท่านเสนอแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของความเข้าใจในการอ่าน ผู้วิจัยเลือกศึกษากลักษณะของความเข้าใจในการอ่านตามแนวคิดของชาว แพรตถุล (2520: 134-135) ที่กล่าวถึงพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเข้าใจในการอ่าน 3 ด้านสอดคล้องกับชุดima สุวิทยารัตน์ (2542: 16 อ้างถึงใน ชาญกรณ์ ขุมทอง, 2547: 19) ดังนี้

7.4.1 การแปลความ หมายถึง การแปลความหมายของข้อความหรือภาพใด ๆ ตามเนื้อเรื่องหรือนัยของเรื่องราวนั้น ได้อย่างถูกต้อง

7.4.2 การตีความ หมายถึง การจับความสัมพันธ์ระหว่างชิ้นส่วนயอย ๆ ของ เรื่องนั้น ความสามารถนำมากล่าวหรือสรุปเป็นอีกแบบหนึ่งหรือนัยหนึ่ง ได้

7.4.3 การขยายความ หมายถึง การขยายความหมายหรือนัยของเรื่องนั้น หรือความคิดให้กว้างไกลไปจากสภาพข้อเท็จจริงหรือเรื่องราวเดิม ได้

สรุปว่าลักษณะของความเข้าใจในการอ่านตามแนวคิดของชาว แพรตถุล และชุดima สุวิทยารัตน์นั้น ผู้อ่านต้องใช้การแปลความซึ่งเป็นขั้นพื้นฐานที่ก่อให้เกิดความเข้าใจ เรื่องราวทั้งหมด เมื่อเปลี่ยนความแล้วจึงใช้การตีความเพื่อให้เข้าใจสาร ได้ตรงกับจุดเป้าหมายของ ผู้เขียน จากนั้นใช้การขยายความเพื่อพัฒนาความเข้าใจนั้นให้เกิดประโยชน์สูงสุด

7.5 การสอนความเข้าใจในการอ่าน

นักการศึกษาหลายท่านมีแนวทางการสอนความเข้าใจในการอ่านที่หลากหลาย ผู้วิจัยเลือกศึกษาแนวทางการสอนความเข้าใจในการอ่านของคอว์สัน (Dowson, 1959: 177 อ้างถึงใน เสาวภา กานุจนะ, 2545: 23) ซึ่งสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค ซี ไอ อาร์ ซี ดังนี้

7.5.1 ฝึกให้นักเรียนเข้าใจความหมาย กลุ่มคำ ประโยค และข้อความรายละเอียด ที่เกี่ยวข้องโดยกำหนดให้อ่านและวิพากษ์วิจารณ์ในเรื่องที่อ่านสอดคล้องกับกิจกรรมการจับคู่ผลัดกัน อ่านออกเสียง กิจกรรมการอออกเสียงคำศัพท์ กิจกรรมการค้นหาความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรม และกิจกรรมการสะกดคำศัพท์

7.5.2 ฝึกให้นักเรียนจับใจความสำคัญโดยการตั้งคำถามให้นักเรียนนึกถึงเรื่อง ที่ได้อ่านไปแล้วทั้งหมด เช่น เรื่องนี้เกี่ยวกับอะไร สอนว่าอย่างไร เป็นต้น สอดคล้องกับกิจกรรม การตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

7.5.3 ฝึกให้อ่านเพื่อสังเกตรายละเอียดที่เกี่ยวข้องโดยกำหนดให้อ่านและ วิพากษ์วิจารณ์ในเรื่องที่อ่านสอดคล้องกับกิจกรรมการตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านและกิจกรรม การสรุปเรื่อง

7.5.4 ฝึกให้อ่านเพื่อคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นต่อไปหรือเพื่อแก้ปัญหาโดย การเล่าเรื่องแล้วทิ้งท้ายให้นักเรียนทำนายเรื่องต่อไปว่าจะเกิดอะไรขึ้นสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียน ทำนายโครงสร้างเรื่อง

7.5.5 ฝึกให้นักเรียนอ่านโดยกำหนดว่าต้องการให้รู้เรื่องใดบ้างสอดคล้องกับ การที่ครูผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์ในการอ่านให้แก่นักเรียน

7.5.6 ฝึกให้นักเรียนอ่านเพื่อให้มีจินตนาการเพิ่มขึ้นสอดคล้องกับกิจกรรม การเขียนทำนายโครงสร้างเรื่อง

7.5.7 ฝึกให้นักเรียนอ่านเพื่อทราบการจัดระเบียบหรือแนวทางในการลำดับความ ของนักเรียนสอดคล้องกับกิจกรรมการสรุปเรื่อง

การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning): เทคนิค ชี ไอ อาร์ ซี (Cooperative Integrated Reading and Composition)

1. การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)

1.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีสอนโดยให้นักเรียนทำงานร่วมกัน เรียนรู้ร่วมกัน เป็นกลุ่มเล็ก ๆ ประมาณกลุ่มละ 4-6 คนที่มีลักษณะหรือความสามารถแตกต่างกัน นักเรียนในกลุ่ม จะร่วมมือกันและทำงานในกลุ่มเดียวกันเป็นระยะเวลาหลายสัปดาห์หรือหลายเดือน นักเรียนได้รับ จะร่วมมือกันและทำงานในกลุ่มเดียวกันเป็นระยะเวลาหลายสัปดาห์หรือหลายเดือน นักเรียนได้รับ การสอนให้เกิดการเรียนรู้ที่จะทำงานร่วมมือกัน (อมรรัตน์ ประทุมชาติภักดี, 2549: 37)

สลัвин (Slavin, 1987 อ้างถึงใน จิราภา จันทพัฒน์, 2550: 68) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการสอนแบบหนึ่งซึ่งนักเรียนทำงานเป็นกลุ่มเล็ก ๆ การจัดกลุ่มต้อง คำนึงถึงความสามารถของนักเรียน เช่น นักเรียนที่มีความสามารถสูง 1 คน ความสามารถปานกลาง 2 คน และความสามารถต่ำ 1 คน หน้าที่ของนักเรียนทุกคนในกลุ่มจะต้องช่วยกันรับผิดชอบและ ช่วยเหลือการเรียนซึ่งกันและกัน

สุตัคดา โลยฟ้า (2543 อ้างถึงใน ยุภาวดี บันชุดฯ, 2546: 41) กล่าวว่าการเรียน แบบร่วมมือ คือ เทคนิคการเรียนร่วมกันเรียนรู้ เป็นเทคนิคที่จะช่วยพัฒนาค้านสติปัญญาและสังคม ทั้งนี้ เพราะมนุษย์ร่วมกันในสังคมควรจะมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การพัฒนาผู้เรียน ทั้งค้านสติปัญญาให้เกิดการเรียนรู้ังสุคความสามารถได้โดยมีเพื่อนวัยเดียวกัน กลุ่มเดียวกันเป็น ผู้คุยแนะนำหรือช่วยเหลือ ทั้งนี้เนื่องจากผู้เรียนที่อยู่ในวัยเดียวกันย่อมจะมีการใช้ภาษาของเด็ก วัยเดียวกันที่สามารถเข้าใจได้ง่าย

สรุปว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นรูปแบบการสอนหนึ่งที่มุ่งเน้นให้นักเรียน เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ครูผู้สอนอาจมีหลากหลายให้ทำงานหรือเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง นักเรียนในแต่ละกลุ่มจะต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามความสามารถ สมาชิกทุกคนมีบทบาทสำคัญ ต่อกลุ่ม สมาชิกที่มีความสามารถจะต้องช่วยเหลือสมาชิกที่ไม่มีความสามารถ สมาชิกที่ไม่มี ความสามารถต้องพัฒนาตนเองเพื่อช่วยให้กลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

1.2 แนวคิดของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การเรียนรู้แบบร่วมมือมีอีกแนวคิดสำคัญอยู่ 3 ประการ ดังนี้ (Stevens and others ,1990: 88 อ้างถึงใน วรพรรณ สิทธิเลิศ, 2537: 24)

1.2.1 เป้าหมายหรือรางวัลของกลุ่ม (Team Award) จะต้องตั้งเป้าหมายหรือรางวัลไว้เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความพยายามในการเรียนรู้มากขึ้นและพยายามปรับพฤติกรรมของตนเองเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม รางวัลที่กำหนดอาจเป็นสิ่งของ ประกาศนียบัตร คำชมเชย คะแนนฯลฯ

1.2.2 ความหมายของแต่ละบุคคล (Individual Accountability) ความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลในกลุ่มซึ่งนั้นให้สมาชิกในกลุ่มได้ช่วยเหลือเพื่อนคนอื่นในกิจกรรมการเรียนและสร้างความมั่นใจให้กับทุก ๆ คนในกลุ่ม มีความพร้อมที่จะได้รับการทดสอบหรือการประเมินโดยปราศจากการช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมกลุ่ม

1.2.3 โอกาสเท่าเทียมกันในการทำทีมให้ได้รับความสำเร็จ (Equal Opportunity for Success) สมาชิกมีส่วนร่วมกับกลุ่มได้ โดยการพัฒนาการเรียนของตนเองให้ดีขึ้นกว่าเดิม เป็นการเน้นให้เห็นว่าผู้เรียนไม่ว่าจะเก่งหรืออ่อน ทุกคนมีโอกาสเท่ากันที่จะทำให้ดีที่สุด

1.3 รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ

สลัвин (Slavin, 1995 อ้างถึงใน ออมรรตัน ประทุมชาติภักดี, 2549: 46-49) คิดค้นและพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือหลายรูปแบบแต่ผู้วัยขอนำเสนอ 5 รูปแบบ ดังนี้

1.3.1 STAD (Student Teams – Achievement Division) เป็นรูปแบบการสอนที่สามารถดัดแปลงใช้ได้เกือบทุกวิชาและทุกระดับชั้น เพื่อเป็นการพัฒนาสามัญที่ผลของการเรียน และทักษะทางสังคมเป็นสำคัญ การดำเนินกิจกรรมเริ่มต้นที่แบ่งนักเรียนให้เป็นกลุ่มการเรียนรู้ กลุ่มละ 4-6 คน มีระดับความสามารถแตกต่างกัน เพศและเชื้อชาติที่แตกต่างกัน หลังจากครูเสนอบทเรียนแล้ว นักเรียนทำงานกันภายในกลุ่มเพื่อเรียนรู้ในบทเรียน หลังจากนั้นนักเรียนจะได้รับการทดสอบเป็นรายบุคคล โดยไม่ได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมกลุ่ม คะแนนจากการทดสอบจะนำมาบวกเข้าไป ถ้าหากคะแนนเฉลี่ยในครั้งแรกแล้วจะนำมาเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่มีคะแนนถึงเกณฑ์จะได้รับรางวัล วิธีการนี้สามารถนำมาใช้สอนวิชาวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาศาสตร์ สังคมศึกษาและวิทยาศาสตร์ ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จนถึงอุดมศึกษา แนวคิดสำคัญของวิธีการนี้ คือ เป็นการจูงใจให้นักเรียนส่งเสริมและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ใน การฝึกหัดทักษะที่สำคัญที่ครูนำเสนอ ถ้านักเรียนต้องการให้กลุ่มของตนได้รับรางวัลก็ต้องช่วยเพื่อนร่วมกลุ่มและส่งเสริมให้เพื่อนร่วมกลุ่มทำให้ดีที่สุด เห็นความสำคัญของการเรียน นักเรียนทำงานหลังจากครูเสนอบทเรียนโดยทำงานเป็นคู่และบุคคล เที่ยงคำตอน อกิจกรรมถึงความผิดพลาดของคำตอนและช่วยซึ่งกันและกันในสิ่งที่ยังไม่เข้าใจ บางครั้ง

อาจอภิปรายถึงวิธีการแก้ปัญหาหรือทดสอบกันในเนื้อหาที่กำลังเรียน การทำงานคู่กันเพื่อนร่วมกลุ่ม เป็นการประเมินจุดเด่นจุดด้อยเพื่อช่วยให้ประสบความสำเร็จในการทดสอบ

1.3.2 TGT (Teams-Games-Tournament) เป็นรูปแบบการสอนที่คล้ายกับ STAD แต่เป็นการจูงใจในการเรียนเพิ่มขึ้นโดยใช้การแบ่งขั้นเกมแทนการทดสอบย่อย

1.3.3 TAI (Team Assisted Individualization) เป็นรูปแบบการสอนที่ผสมผสานแนวความคิดระหว่างการร่วมมือกับการเรียนรู้กับการสอนรายบุคคล (Individualized Instruction) รูปแบบของ TAI จะเป็นการประยุกต์ใช้กับการสอนคณิตศาสตร์โดยเฉพาะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3-6 นักเรียนจะเรียนรู้ในอัตราของตน โดยทั่วไปสามารถทำงานในบทเรียนที่ต่างกัน เพื่อเรียนรู้และตรวจสอบการทำงานจากครรภ์ตามกำหนด คือช่วยเหลือแก้ไขปัญหา การที่ทีมจะได้รับเกียรติบัตรขึ้นอยู่กับจำนวนความสมบูรณ์ของงานแต่ละส่วนและความถูกต้องของการทดสอบครั้งสุดท้ายของกลุ่ม

1.3.4 CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition) เป็นรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกับเรียนรู้แบบผสมผสานที่มุ่งพัฒนาขึ้นเพื่อสอนการอ่านและการเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนกลางและตอนปลาย นักเรียนจะถูกกำหนดให้ทำงานเป็นทีมที่ประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านที่ต่างกันนักเรียนทำงานภายใต้ทีมเพื่อทำกิจกรรมที่ส่งเสริมพุทธิปัญญาด้วยการจับคู่กันอ่าน การทำนายโครงเรื่อง การสรุปย่อ การสะกดคำ การเรียนรู้คำศัพท์ การค้นหาความหมายของคำศัพท์และยังฝึกทักษะในการจับใจความ

1.3.5 Jigsaw ผู้ที่คิดค้นการสอนแบบ Jigsaw เริ่มแรกคือ เอลเลียท-แอรอนสัน และคนอื่น ๆ (Elliot-Aronson and others, 1978 อ้างถึงใน ยุภาวดี ขันธุลา, 2546: 43) หลังจากนั้น สลาвин (Slavin) ได้แนวคิดดังกล่าวมาปรับขยายเพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบการสอนแบบร่วมมือมากยิ่งขึ้นซึ่งเป็นรูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับวิชาที่เกี่ยวข้องกับการบรรยาย เช่น สังคมศึกษา วรรณคดี บางส่วนของวิชาวิทยาศาสตร์ รวมทั้งวิชาอื่น ๆ ที่เน้นการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจมากกว่าพัฒนาทักษะ

สรุปว่าการเรียนแบบร่วมมือเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้ แก้ปัญหา ทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ สามารถทุกคนในกลุ่มมีความสามารถที่แตกต่างกัน แต่ทุกคนสามารถช่วยเหลือและร่วมกันเรียนรู้เพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จให้มากที่สุด

2. เทคนิค ซี ไอ อาร์ ซี (Cooperative Integrated Reading and Composition: CIRC)

2.1 ความหมายของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค ซี ไอ อาร์ ซี

การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค ซี ไอ อาร์ ซี (CIRC) ย่อมาจาก Cooperative Integrated Reading and Composition) เป็นเทคนิคหนึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่เหมาะสมแก่การฝึกการอ่าน การเขียนและความเข้าใจในการอ่านให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เนื่องจากเป็นการบูรณาการการอ่าน การเขียนและการใช้ภาษาที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาตอนกลางและตอนปลาย ผู้เรียนจะได้รับมอบหมายให้ทำกิจกรรมเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ที่สามารถมีความสามารถแตกต่างกัน ภายในกลุ่มต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อให้กลุ่มบรรลุเป้าหมายเดียวกัน (นพมลี ขัดแก้ว, 2547: 27-28) กิจกรรมต่าง ๆ สัมพันธ์กับสิ่งที่ครูสอน นักเรียนจะได้รับการฝึกเป็นทีม ฝึกเป็นรายบุคคล การทดสอบรายบุคคล และการฝึกอ่านเพิ่มเติม

แมดเดน, สตีเวนส์ และสลาвин (Madden, Stevens, and Slavin, 1986: 7 ข้างลังใน อมรรัตน์ ประทุมชาติภักดี, 2549: 46-49) กล่าวว่ากลุ่มการเรียนรู้ประกอบด้วย

2.1.1 กลุ่มการอ่าน (Reading Group) คือ กลุ่มที่แบ่งตามระดับความสามารถในการอ่านซึ่งมีจำนวน 2-3 กลุ่ม ในที่นี้ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มตามระดับความสามารถในการอ่านออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ นักเรียนที่มีระดับความสามารถอยู่ในกลุ่มสูง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มต่ำ

2.1.2 กลุ่มทำงาน (Teams) เมื่อนักเรียนถูกกำหนดให้จับคู่กับในกลุ่ม การอ่านแล้ว ในแต่ละคู่จะถูกกำหนดให้เป็นกลุ่มที่ประกอบด้วยสมาชิกอีกคู่หนึ่งจากกลุ่มการอ่าน 2 กลุ่ม ตัวอย่าง เช่น กลุ่มหนึ่ง ๆ อาจประกอบด้วยนักเรียน 2 คนจากกลุ่มการอ่านที่เก่งและนักเรียนอีก 2 คนจากกลุ่มการอ่านที่อ่อนกว่า

2.2 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค ซี ไอ อาร์ ซี

ผู้วิจัยศึกษาเทคนิค ซี ไอ อาร์ ซี จากยุกวารดี ขันธุลา (2546: 45-47; อมรรัตน์ ประทุมชาติภักดี, 2549: 50-53; จิรภา จันทร์พัฒน์, 2550: 68) แล้วสรุปเป็นขั้นตอนการจัดกิจกรรม 4 ขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 ขั้นเตรียมความพร้อม

สัปดาห์ที่ 1 นักเรียนจะได้เตรียมความพร้อมในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง กับเรื่องที่อ่าน โดยครูสอนการค้นหาความหมายคำศัพท์จากพจนานุกรม การสรุปเรื่องด้วยแผนภาพ โครงเรื่องและการทำนายเรื่อง

2.2.2 ขั้นทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทอ่าน

สับดาห์ที่ 2-5 นักเรียนจะได้ทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่าน ครูมอบบทอ่านให้นักเรียนทุกคน จากนั้นชี้แจงจุดประสงค์ในการอ่านและการทำกิจกรรม แนะนำคำศัพท์ใหม่ ทบทวนคำศัพท์เก่า กิจกรรมในขั้นตอนนี้ มีดังนี้

1) การจับคู่ผลัดกันอ่าน (Partner Reading) นักเรียนได้รับบทอ่าน ส่วนที่ 1 ครูให้นักเรียนอ่านในใจและอ่านออกเสียงตามครู จากนั้นนักเรียนจับคู่ผลัดกันอ่านออกเสียง ผู้ฟังจะต้องตรวจสอบความผิดพลาดที่เกิดขึ้นในขณะที่อ่าน ส่วนครูประเมินการอ่านอย่างคร่าว ๆ ด้วยการฟังการอ่านของทุกกลุ่ม จุดประสงค์ของการจับคู่ผลัดกันอ่าน คือ การฝึกการอ่านออกเสียง และอ่านในใจเพื่อให้นักเรียนอ่านได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว

2) การเขียนทำนายโครงสร้างเรื่อง (Story Grammar and Story Related Writing) เมื่อนักเรียนอ่านบทอ่านส่วนที่ 1 จบ นักเรียนตอบคำถามที่เกี่ยวกับโครงสร้างของเรื่องเป็นรายบุคคล และเขียนทำนายวิธีแก้ปัญหาหรือตอบนา闷ของเรื่อง โดยการเขียนบรรยายลักษณะต่อไปของเรื่องเป็นรายกลุ่ม จุดประสงค์ของการเขียนทำนายโครงสร้างเรื่อง คือ ฝึกการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลจากการอ่านกับความรู้หรือประสบการณ์เดิม หรือที่เรียกว่า การถ่ายโยงความรู้

3) การอ่านออกเสียงคำศัพท์ (Words Out Loud) การจะเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้นั้นนักเรียนต้องรู้คำศัพท์ ในขั้นตอนนี้นักเรียนจะได้รับรายการคำศัพท์ จากนั้นให้นักเรียนจับคู่กันฝึกอ่านออกเสียงจนสามารถอ่านได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว จุดประสงค์ของการอ่านออกเสียงคำศัพท์ คือ เพื่อพัฒนาความรู้ในคำศัพท์ใหม่หรือคำศัพท์ยากโดยอัตโนมัติและจำจำคำศัพท์ไว้เป็นความรู้หรือประสบการณ์ที่จะอ่านบทอ่านเรื่องต่อไป

4) การค้นหาความหมายของคำศัพท์ (Words Meaning) หลังจากนักเรียนอ่านออกเสียงคำศัพท์แล้ว นักเรียนจะต้องช่วยกันค้นหาความหมายจากพจนานุกรม จากนั้นก็นำคำศัพท์มาแต่งประโยค จุดประสงค์ของการให้ความหมายคำศัพท์ คือ เพื่อฝึกนักเรียนให้รู้จักการหาความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรม

5) การสะกดคำศัพท์ (Spelling) ครูให้นักเรียนช่วยกันเดินตัวอักษรลงในช่องว่างเพื่อให้เป็นคำที่เขียนถูกต้อง จากนั้นภายในกลุ่มช่วยกันฝึกออกเสียงและสะกดคำศัพท์ให้ถูกต้องจุดประสงค์ของการสะกดคำศัพท์ คือ เพื่อให้นักเรียนทบทวนคำศัพท์ จดจำคำศัพท์ไว้เป็นข้อมูลในการทดสอบประจำสัปดาห์

6) การสรุปเรื่อง (Summary) ภายในกลุ่มช่วยกันอภิปราย ทำความเข้าใจ เรื่องที่อ่านโดยครูโดยให้คำแนะนำ จากนั้นแต่ละกลุ่มจะต้องสรุปประเด็นสำคัญหรือเหตุการณ์สำคัญ ให้ครูฟังก่อนที่จะช่วยกันเขียนสรุปเรื่องเป็นรายกลุ่ม จุดประสงค์ของการสรุปเรื่อง คือ ให้นักเรียนสามารถสรุปเหตุการณ์สำคัญด้วยภาษาของตนเอง การที่นักเรียนสามารถสรุปเพื่อช่วยให้มีความเข้าใจในการอ่านมากขึ้นและเพื่อฝึกการระลึกข้อมูลที่สำคัญ

2.2.3 ขั้นทดสอบ

สัปดาห์ที่ 2-5 หลังจากนักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่านแล้ว นักเรียนจะได้รับการทดสอบการอ่านคำศัพท์ การอ่านบทอ่านและความเข้าใจในการอ่านเป็นรายบุคคล นักเรียนจะไม่ได้รับการช่วยเหลือกันแต่คะแนนที่ได้จะรวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่ทำคะแนนเฉลี่ยทั้งกิจกรรมเกินร้อยละ 90 จัดว่าเป็น “กลุ่มสุดยอดเยี่ยม” ระหว่างร้อยละ 80-89 จัดว่าเป็น “กลุ่มยอดเยี่ยม” และระหว่างร้อยละ 70-79 ประเมินได้ว่าเป็น “กลุ่มดี” กลุ่มที่ติดอันดับจะได้รับรางวัลจากครู

2.2.4 ขั้นอ่านเพิ่มเติม

ในแต่ละสัปดาห์ ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านหนังสือเพิ่มเติมในเวลาว่างตามความสนใจ จากนั้นเขียนสรุปเรื่องในแบบบันทึกการอ่านเพิ่มเติม และให้ผู้ปกครองซึ่งเป็นนักเรียนส่งรายงานผลการอ่านประจำสัปดาห์เพื่อเป็นคะแนนพิเศษของแต่ละกลุ่ม กิจกรรมนี้จะเป็นการฝึกความเข้าใจในการอ่านเพิ่มเติมในเวลาว่าง ซึ่งวิลสันและไฟลดิง (Wilson and Fielding, 1988: 144 อ้างถึงใน ออมรัตน์ ประทุมชาติกดี 2549: 53) ศึกษาแล้วพบว่าการเพิ่มเวลาอ่านในเวลาว่างของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างสูงกับการพัฒนาการอ่านจับใจความ

สรุปว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค ซี ไอ อาร์ ซี (Cooperative Integrated Reading and Composition: CIRC) คือ การจัดการเรียนการสอนความเข้าใจในการอ่านแบบบูรณาการการสอนการอ่านการเขียนและการใช้ภาษาโดยพัฒนามาจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ผู้คิดค้นและพัฒนาเทคนิคนี้ คือ โรเบิร์ต เจ. สตีเว่นส์ (Robert J. Stevens), แนนซี่ เอ. แมดเดน (Nancy A. Madden), โรเบิร์ต อี. สลาвин (Robert E. Slavin) และแอนนา เอ็ม. แฟร์นิช (Anna M. Farnish) จากมหาวิทยาลัยจอห์น ฮอพกินส์ (John Hopkins University) ประเทศสหรัฐอเมริกา นักเรียนจะได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ภายในกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน ทุกคนภายในกลุ่มต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามความสามารถของแต่ละคนเพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จร่วมกัน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิก ซี ไอ อาร์ ซี มีดังนี้

1. ขั้นเตรียมความพร้อม

2. ขั้นทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทอ่าน

3. ขั้นทดสอบ

4. ขั้นการอ่านเพิ่มเติม

2.3 ประโยชน์ของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิก ซี ไอ อาร์ ซี

2.3.1 ก่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนเพาะสماชิกทุกคนในแต่ละกลุ่ม มีส่วนร่วมในการทำงาน ส่งผลให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน ช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิก

2.3.2 ส่งเสริมให้สมาชิกทุกคนมีโอกาสศึกษา พูด แสดงออก แสดงความคิดเห็น ลงมือกระทำอย่างเท่าเทียมกัน

2.3.3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2.3.4 ทำให้รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การร่วมคิด นำข้อมูลมาพิจารณา ร่วมกันเป็นการส่งเสริมให้ช่วยกันคิดหาข้อมูลให้มากด้วยเคราะห์และเกิดการตัดสินใจ

2.3.5 ส่งเสริมทักษะทางสังคม ทำให้ผู้เรียนรู้จักปรับตัวในการอยู่ร่วมกัน

2.3.6 ส่งเสริมทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ลิงเหล่านี้ล้วนส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น (รศิภา สายมณี, 2547: 20-21)

ความพึงพอใจ

การเรียนการสอนนั้น ๆ จะประสบความสำเร็จหรือไม่ ครูผู้สอนไม่เพียงแค่วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่านั้น แต่ยังต้องวัดด้านจิตพิสัยของนักเรียนด้วย เพราะการที่ครูผู้สอนวัดพฤติกรรมในการเรียนการสอนจะช่วยให้ครูมีข้อมูลในการพัฒนาจิตใจของนักเรียนซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ดังที่อุทุมพร จำรمان (2532: 3) กล่าวว่า การที่ครูมีข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการทางจิตของนักเรียนและเข้าใจพัฒนาการตามช่วงอายุต่าง ๆ จะช่วยลดปัญหาของนักเรียนลงได้มาก ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ความสนใจ เจตคติ ทัศนคติ ฯลฯ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

อินชาว์และแอทวูด (Hinshaw and Atwood, 1982 อ้างถึงใน นกคล ชนธรรมสิต และเทียมดาว ทองโภปฏิ, 2547: 12) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความคิดเห็นของบุคคลต่อการตอบสนองต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด

จินตนา ยูนพันธุ์ และอารี ชีวเกย์มสุข (2548: 622) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกทางบวกของบุคคลต่อสิ่งใด ๆ ที่เกิดจากความคาดหวังสอดคล้องกับการรับรู้ที่แท้จริงต่อสิ่งนั้น ๆ

วูรูม (Vroom, 1984 อ้างถึงใน ดารณี จุนเจริญวงศ์, 2548: 14) กล่าวว่า ความพึงพอใจ คือ ทัศนคติด้านบวกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่สอดคล้องกับความคาดหวังของคนเอง

สรุปว่าความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติหรือภาวะทางบวกของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด เมื่อสิ่งนั้นตรงกับความต้องการหรือความคาดหวัง ความรู้สึกนั้นอาจเป็นความรู้สึกขอบหรือเห็นคุณค่าจากสิ่งนั้น

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจเป็นทฤษฎีที่ช่วยสร้างความพึงพอใจให้แก่บุคคล ในที่นี้ผู้วิจัยอนามัยเสนอทฤษฎีแรงจูงใจ ซึ่งเป็นทฤษฎีที่สำคัญมากต่อการจัดการศึกษา เพราะแรงจูงใจ ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับทฤษฎีแรงจูงใจมีหลายทฤษฎีแต่ผู้วิจัยอนามัยเสนอทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิก ซี ไอ อาร์ ซี ดังนี้

2.1 ทฤษฎีการตื่นตัว (Arousal Theory) วรรณี ลินอักษร (2543: 131-132) กล่าวว่า การตื่นตัวของมนุษย์มี 3 ระดับ คือ การตื่นตัวระดับต่ำ ระดับกลางและระดับสูง ถ้าตื่นตัวมากไปจะเกิดอาการตื่นต้น ถ้าตื่นตัวน้อยไปก็จะเกิดอาการเมื่อยชา การตื่นตัวในระดับกลางจะมีความเหมาะสมในการจูงใจผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้มากที่สุด ครูผู้สอนต้องรู้วิธีการหรือเทคนิกที่จะกระตุนสมองหรือกล้ามเนื้อของนักเรียนให้เกิดการตื่นตัวที่จะเรียนรู้ เทคนิกที่จะกระตุนให้เกิดการตื่นตัวในการเรียนรู้ มีดังนี้

2.1.1 การใช้สี สีที่สามารถนำมาใช้กระตุนให้เกิดการตื่นตัวได้มากที่สุด ได้แก่ สีโทนร้อน เช่น สีแดง สีส้ม ฯลฯ

2.1.2 การใช้เสียง เสียงที่นิยมนำมาใช้กระตุนให้เกิดการตื่นตัวมีทั้งเสียงดัง เสียงเบา เสียงสูง เสียงต่ำสลับกันไป

2.1.3 การใช้ภาพ ภาพที่เหมาะสม ได้แก่ ภาพที่มีความลับซับซ้อน ภาพที่ขาดความเป็นเอกภาพซึ่งจะท้าทายความสามารถของผู้เรียนให้ก้นหาคำตอบ

2.1.4 ใช้สิ่งเร้าที่เคลื่อนไหวได้ เช่น ภาพนิทรรศ์ หุ่น ภาพการ์ตูนเคลื่อนไหว

2.1.5 การเปลี่ยนแปลงสิ่งเร้าในห้องเรียนเป็นประจำ เช่น การให้ผู้เรียนเปลี่ยนที่นั่งบ้าง การกำหนดสมาชิกในกลุ่ม การจัดป้ายความรู้ต่างๆ ในห้องเรียน การนำสื่อการเรียนแปลกใหม่เข้ามาใช้ในการเรียนการสอน

2.1.6 บุคลิกภาพของครูผู้สอน เช่น การแต่งกายที่เหมาะสม การใช้น้ำเสียง การพูดที่ไพเราะ ชัดเจน ท่าทางกระดับกระ szczególn ความกระตือรือร้นในการสอน

2.2 ทฤษฎีเครื่องด่อ (Incentive Theory) เพราพรรณ เปลี่ยนภู (2540: 240; มาลี จุฑา, 2542: 139-142) กล่าวว่า ทฤษฎีเครื่องด่อหรือการใช้สิ่งล่อใจว่ามีบทบาทย่างยิ่งในการกระตุ้นให้มนุษย์เกิดแรงจูงใจกระทำการต่างๆ เช่นเดียวกับการใช้แรงขับในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนนิยมใช้เครื่องล่อในการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เพราะได้ผลดีทึ้งในระยะสั้นและระยะยาว

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการใช้เทคนิค ซี ไอ อาร์ ซี ซึ่งเป็นเทคนิคที่มีการใช้เครื่องล่อสร้างแรงจูงใจให้แก่นักเรียน ดังนั้นจึงขอนำเสนอเทคนิคการใช้เครื่องล่อเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียน ดังนี้

2.2.1 การให้รางวัล การให้รางวัลเป็นการให้สิ่งที่ผู้รับมีความพึงพอใจหรือนำสิ่งที่ผู้รับไม่พึงประสงค์ออกไปหลังจากมีพฤติกรรมที่ต้องการเกิดขึ้น

2.2.2 การแบ่งขั้น การแบ่งขั้นนั้นหากดำเนินการอย่างถูกวิธีจะสามารถกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนได้ดีวิธีหนึ่ง ครูผู้สอนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนแต่ละคนได้แบ่งขั้นตามความสามารถ

2.2.3 การทดสอบ เป็นการนำเครื่องมือชนิดใดชนิดหนึ่งไปกระตุ้นบุคคลให้แสดงพฤติกรรมตอบสนองอุปกรณ์ที่จะสามารถสังเกตหรือตรวจวัดอุปกรณ์เป็นปริมาณหรือตัวเลขได้ การทดสอบในที่นี้เน้นการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสำคัญซึ่งจะทดสอบภายหลังจากการเรียนแล้ว

2.3 ทฤษฎีความคาดหวัง (Expectancy Theory) สุษิล ชีรดากร (2542: 208; ชาติชาย พิทักษ์ธนาคม, 2544: 255-257) กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญ 2 ประการที่ทำให้บุคคลมีแรงจูงใจในการเรียนหรือการทำงาน ได้แก่

2.3.1 การรับรู้หรือการประเมินตนเอง หมายถึง เมื่อนักเรียนได้รับมอบหมายให้ทำงานใดๆ จะต้องรู้ความสามารถของตนเองว่าสามารถทำได้สำเร็จหรือไม่มากน้อยเพียงใด ครูผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของความสำเร็จและความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้ก็ต้องใช้ความพยายามของตนเอง ครูผู้สอนต้องให้กำลังใจผู้เรียนว่าเขาสามารถเรียนเรื่องนั้นหรือสามารถทำ

สิ่งนั้นได้ เมื่อผู้เรียนมีกำลังใจและมีความคาดหวังว่าจะทำสิ่งนั้นได้ ผู้เรียนก็จะทำได้จริง ๆ การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องกระตุนให้ผู้เรียนตระหนักรู้ความสำเร็จของกลุ่ม คือ ความสำเร็จของสมาชิกทุกคนภายในกลุ่ม จะนั้นสามารถจะต้องช่วยเหลือกันเพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จสูงสุด

2.3.2 คุณค่าของสิ่งล่อใจที่บุคคลจะได้รับเป็นการตอบแทนการทำงานนั้น ๆ สิ่งล่อใจที่ได้มาง่ายหรือยากเกินไปจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจน้อย ครูผู้สอนจึงต้องพิจารณาสิ่งล่อใจว่ามีคุณค่าตรงกับความต้องการของผู้เรียนหรือไม่และเหมาะสมกับผู้เรียนมากน้อยเพียงใด การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้คะแนน การจัดอันดับความสำเร็จ สดีก์เกอร์รูปดาวและเกียรติบัตรเป็นเครื่องล่อในการจูงใจให้เกิดการเรียนรู้

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องสร้างแรงจูงใจให้แก่นักเรียนเป็นอย่างมาก เพราะแรงจูงใจจะเป็นสิ่งผลักดันให้นักเรียนเกิดความเต็มใจ พึงพอใจที่จะเรียนรู้ ทฤษฎีแรงจูงใจสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค ซี ไอ อาร์ ซี ในเรื่องทฤษฎีการศึกษาซึ่งผู้วิจัยสอดแทรกในส่วนของบทอ่านที่ต้องมีภาพประกอบที่เหมาะสมเพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องราวได้เร็วขึ้น ทฤษฎีเครื่องล้อซึ่งมีการให้รางวัลที่เหมาะสมแก่นักเรียน มีการแบ่งขั้นและการทดสอบและทฤษฎีความคาดหวังซึ่งนักเรียนแต่ละกลุ่มจะได้รับการประเมินจากครูทั้งผลงานและการทดสอบประจำสัปดาห์

3. การวัดความพึงพอใจ

การวัดความพึงพอใจเป็นการวัดความรู้สึกทางบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดด้วยเทคนิคนั่นคือเทคนิคได ลินย์ ชา拉โกชน์ (2536: 77-78) กล่าวว่าการวัดความพึงพอใจมีหลายวิธี เช่น วิธีการสังเกต โดยการเฝ้ามองและจดบันทึกอย่างมีแบบแผน วิธีการสัมภาษณ์โดยผู้วิจัย ต้องไปสอบถามโดยการพูดคุยกับบุคคล มีการวางแผนการสัมภาษณ์ล่วงหน้า วิธีใช้แบบสอบถามโดยมีข้อคำถามที่ชัดเจนให้ผู้ตอบตอบตามแบบแผนเดียวกัน ซึ่งวิธีนี้ โยชิน ศันสนยุทธ (2530: 66-77; นกดด ชนธรรมสกิต และเทียมดาว ทองโภคี, 2547: 15) กล่าวว่า นักวิจัยนิยมใช้กันมาก เพราะเป็นวิธีที่ง่ายที่สุด สามารถใช้กับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวางและสร้างประโยชน์หรือข้อความเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่ต้องการวัดโดยวัดทักษะคติในประเด็นต่าง ๆ ได้ครบถ้วนประเด็น แบบสอบถามที่นิยมใช้ คือ แบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ซึ่งประกอบด้วยชุดคำถามที่มีตัวเลือก 5 ตัวเลือก สำหรับเลือกตอบ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด คะแนนความพึงพอใจสามารถนำมาวิเคราะห์ว่าบุคคลมีความพึงพอใจสูงหรือต่ำโดยใช้วิธีการทางสถิติ

สรุปว่าการวัดความพึงพอใจมีหลายวิธี เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การสอบถาม ซึ่งการสอบถามเป็นวิธีที่นักวิจัยนิยมใช้มากที่สุด เครื่องมือในการสอบถามที่นิยมใช้คือ แบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ชุดคำถามมีตัวเลือก 5 ตัวเลือก คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด ทั้งนี้นักวิจัยก็ต้องเลือกวิธีการวัดให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน

ประทีป แสงเพ็ญสุข (2540: 4-5) เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีสอนความเข้าใจในการอ่าน 4 วิธี ผลการวิจัยพบว่า

- 1) นักเรียนที่เรียนโดยวิธีอ่านแล้วทำแบบฝึกหัด อ่านแล้วดึงคำตาม อ่านแล้วเขียนเรื่องย่อ และอ่านแล้วอภิปราย ตอบคำถามเป็นกลุ่ม ปรากฏว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
- 2) ความเข้าใจในการอ่านก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนที่ได้รับการสอนความเข้าใจในการอ่าน 4 วิธี ปรากฏผลดังนี้

- 2.1) นักเรียนที่เรียนความเข้าใจในการอ่านโดยวิธีอ่านแล้วทำแบบฝึกหัดมีความเข้าใจในการอ่านหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง
- 2.2) นักเรียนที่เรียนความเข้าใจในการอ่านโดยวิธีอ่านแล้วดึงคำตามมีความเข้าใจในการอ่านหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

- 3) นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนความเข้าใจในการอ่านทั้ง 4 วิธี สิ่งที่นักเรียนชอบมาก คือ บทเรียนสนุก เรียนสนุก ได้ฝึกคิดและได้ร่วมอภิปราย สามารถนำความรู้และคติสอนไปใช้ในชีวิตประจำวัน ครูสอนดีและใจดี

สุวัตถี ลีศิริวัฒนกุล (2545: 77) ศึกษาผลของการสอนอ่านโดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีสารคุณที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีสารคุณสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สาวภา กาญจนะ (2545: 61) เปรียบเทียบเจตคติและความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนพูดสองภาษาที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้นิทานพื้นบ้านกับบทอ่านทั่วไปในโรงเรียน สังคัดสำนักงานการประ同胞ศึกษาอีกเช่นเดิม จังหวัดนราธิวาส ผลการวิจัยพบว่า

1) นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้นิทานพื้นบ้านกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้บทอ่านทั่วไปมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2) นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้นิทานพื้นบ้านกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้บทอ่านทั่วไป มีเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กรรณิกา แก้วปานกัน (2547: 68) เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประ同胞ศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนผังความคิดกับวิธีสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้แผนผังความคิดมีความเข้าใจในการอ่านหลังสอนสูงกว่าก่อนสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบปกติมีความเข้าใจในการอ่านหลังสอนสูงกว่าก่อนสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน ผู้วิจัยพบว่ามีการใช้ทั้งทฤษฎี รูปแบบการสอน วิธีสอน เทคนิคการสอนรวมไปถึงการสร้างและพัฒนาสื่อการสอนมาใช้ในการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยให้แก่นักเรียน ผลการวิจัยของแต่ละท่านนั้น ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ส่วนกลุ่มทดลองซึ่งเรียนด้วยนวัตกรรมก็มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มควบคุมซึ่งเรียนด้วยวิธีแบบปกติเช่นกัน

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้วิธีสอนแบบร่วมมือร่วมใจ เทคนิค ชี ไอ อาร์ ชี (CIRC)

2.1 งานวิจัยในประเทศ

ศิริวรรณ อินทร์พวง (2540: 62) ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยวิธี ชี ไอ อาร์ ชี กับการเรียนโดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครู และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยวิธี ชี ไอ อาร์ ชี ผลการวิจัยพบว่า

1) นักเรียนที่เรียนด้วยวิธี ชี ไอ อาร์ ชี และนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีตามคู่มือครู มีผลสัมฤทธิ์การอ่านเพื่อความเข้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยวิธีสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) นักเรียนที่เรียนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนในด้านความร่วมมือระหว่างนักเรียนกับนักเรียนอยู่ในระดับมาก-มากที่สุด ส่วนความร่วมมือระหว่างครูกับนักเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ครูกับนักเรียน และกิจกรรมการเรียนการสอน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

วิราพร เกี้ยวปัญญา (2541: 63) ศึกษาความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี ผลการวิจัยพบว่า

1) นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนโดยวิธีสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกมากที่สุดขณะที่เรียนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี คือ รับผิดชอบงานของตนเอง ส่วนพฤติกรรมที่แสดงออกน้อยที่สุด คือ ผลักกันเป็นผู้นำ

3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ในด้านความร่วมมือระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ด้านความร่วมมือระหว่างครูกับนักเรียน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับเห็นด้วย และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย

4) ขนาดของผลกระทบ (Effect Size) ของการเรียนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี ต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยเท่ากับ 1.03 ของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ซิกมา)

ยุภาวดี ขันธุลา (2546: 74) ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทย เจตคติต่อการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนระหว่างกลุ่มที่เรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้โดยใช้โปรแกรม CIRC กับกลุ่มที่เรียนตามคู่มือครูและสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน กลุ่มที่เรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้โดยใช้โปรแกรม CIRC ผลการวิจัยพบว่า

1) หลังการทดลองนักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้โดยใช้โปรแกรม CIRC มีผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) หลังการทดลองนักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้โดยใช้โปรแกรม CIRC มีคะแนนเจตคติต่อการอ่านจับใจความภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นพณี ขติแก้ว (2547: 51) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้วิธีซี ไอ อาร์ ซี โดยเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 60 ผลการวิจัยพบว่าได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 77.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

รศิกา สายมณี (2547: 62) ศึกษาผลของวิธีการสอนแบบการเรียนแบบร่วมเมื่อโปรแกรม ซี ไอ อาร์ ซี และประเภทของบทเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนบกพร่องทางการได้ยิน ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ไม่มีกิริยาร่วม (Interaction) ระหว่างวิธีสอนและประเภทของบทเรียน
- 2) นักเรียนบกพร่องทางการได้ยินกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบร่วมเมื่อโปรแกรม ซี ไอ อาร์ ซี (CIRC) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- 3) นักเรียนบกพร่องทางการได้ยินกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนต่างประเทศ ก็อ บทเรียนที่มีภาพประกอบและบทเรียนที่เป็นข้อความธรรมดามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยไม่แตกต่างกัน

อมรรัตน์ ประทุมชาติภักดี (2549: 73) ศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมเมื่อโดยใช้โปรแกรม CIRC ต่อความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านคลองหวะ (ทวีรัตน์รายภูร์บำรุง) จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ผ่านการเรียนแบบร่วมเมื่อโดยใช้โปรแกรม CIRC มีความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จิราภา จันทพัฒน์ (2550: 116-117) ศึกษาผลการใช้วิธีสอนแบบ CIRC ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า

- 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบ CIRC มีความเข้าใจในการอ่านหลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอน
- 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถในการเรียนภาษาไทยหลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอน

2.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

สคันเดลอร์ (Schundler, 1992 อ้างถึงใน ยุภาวดี ขันธุลา, 2546: 48) ศึกษาผลของการใช้การเรียนรู้แบบร่วมเมื่อ เทคนิค ซี ไอ อาร์ ซี (CIRC) ต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า คะแนนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่มีความแตกต่างกัน

สตีเวนส์และสลัฟิน (Stevens and Slavin, 1995 อ้างถึงใน ยุภาวดี ขันธุลา, 2546: 49) ศึกษาผลกระทบของวิธีการเรียนที่เรียนด้วยโปรแกรม ซี ไอ อาร์ ซี (CIRC) กับนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีดังเดิมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ ทัศนคติต่อการอ่าน และภาษาศาสตร์ ผลการวิจัย

เมื่อระยะเวลา 1 ปี พนักเรียนที่เรียนด้วยโปรแกรม ซี ไอ อาร์ ซี (CIRC) มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านคำศัพท์และการอ่านจับใจความสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบดั้งเดิม เมื่อผ่านระยะเวลา 2 ปี พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยเทคนิค ซี ไอ อาร์ ซี (CIRC) มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านคำศัพท์ การอ่านจับใจความและการแสดงออกทางภาษาดีกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนแบบดั้งเดิม

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค ซี ไอ อาร์ ซี ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผู้วิจัยพบว่า ผลการวิจัยด้านผลสัมฤทธิ์ 3 แบบ ดังนี้

1) ผลการวิจัยแบบคะแนนทดสอบหลังเรียนแตกต่างจากก่อนเรียน คือ หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค ซี ไอ อาร์ ซี นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่า ก่อนเรียน ได้แก่ งานวิจัยของรสิกา สายมณี (2547) อมรรัตน์ ประทุมชาติภักดี (2549) และจริภา จันพัฒน์ (2550)

2) ผลการวิจัยแบบคะแนนทดสอบหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค ซี ไอ อาร์ ซี แตกต่างจากหลังเรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติหรือการสอนตามคู่มือครุ คือ หลังจากเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค ซี ไอ อาร์ ซี นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่าหลังเรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติหรือการสอนตามคู่มือครุ ได้แก่ งานวิจัยของศิริวรรณ อินทร์พ่วง (2540) วิราพร เกื้อปัญญา (2541) ยุกาวดี ขันธุลา (2546) สตีเวนและสลาร์วิน (Stevens and Slavin, 1995 ถึงปัจจุบัน ยุกาวดี ขันธุลา, 2546: 49)

3) ผลการวิจัยแบบคะแนนทดสอบหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค ซี ไอ อาร์ ซี ไม่แตกต่างจากหลังเรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติหรือการสอนตามคู่มือครุ ได้แก่งาน วิจัยของสกันด์เลอร์ (Schundler, 1992 ถึงปัจจุบัน ยุกาวดี ขันธุลา, 2546: 48)

สรุปผลการวิจัยด้านจิตใจ เช่น เจตคติ ความพึงพอใจ ความสนใจ ทักษะคิด ฯลฯ ผู้วิจัยพบว่าคะแนนด้านจิตใจหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค ซี ไอ อาร์ ซี แตกต่างจากหลังเรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติหรือการสอนตามคู่มือครุ คือ หลังจากเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค ซี ไอ อาร์ ซี นักเรียนมีคะแนนด้านจิตใจสูงกว่าหลังเรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติหรือการสอนตามคู่มือครุ ได้แก่ งานวิจัยของศิริวรรณ อินทร์พ่วง (2540) วิราพร เกื้อปัญญา (2541) เสารากา กาญจนะ (2545) และยุกาวดี ขันธุลา (2546)

นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบว่างานวิจัยที่เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค ซี ไอ อาร์ ซี มักจะใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนปกติทั่วไป แต่มีงานวิจัยของรสิกา สายมณี (2547) ที่ศึกษาเก็บกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ